

Sirds siltums
un dzejas svētki
Kuldīgā.

→ 4. lpp.

Ugunsdzēsības sportā
mūsējie ir pasaules
čempioni.

→ 3. lpp.

„Ja uz brīvdabas kino atnāks
viens skatītājs, filmu rādīšu.
Tas viens, kurš atnāca, nav
vainīgs, ka pārējie neatnāca,”

uzskata biedrības Zelta kadri vadītāja
Krista Jansone.

→ 5. lpp.

IK Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Piektdiena, 2019. gada 20. septembris

Cena
0,68 eiro

Nr. 108
(11 490)

Bataljonam jauns komandieris

Svinīgā ceremonijā trešdien Kuldīgā notikusi Zemessardzes (ZS) 45. kaujas nodrošinājuma bataljona komandieru maiņa – no pulkvežleitnanta Artura Barona vadību pārņēmis pulkvežleitnants Mareks Cirsis.

Ceremonijā piedalījās ZS komandieris pulkvedis Egils Leščinskis, 4. Kurzemes brigādes komandieris pulkvedis Andris Rieksts, bataljonu komandieri, kā arī aicinātie viesi. Ar Valsts prezidenta pavēli virsleitnantes pakāpi saņēma leitnante Monika Sarva.

A.Barons dienestu turpinās kā ZS štāba Personālsastāva un administrēšanas pārvaldes priekšnieks. Šos pienākumus viņš izpilda jau gadu, tādēļ tikt galā ar darbiem bataljonā palīdzējuši aizvietotāji. A.Barons atzina, ka Kuldīgā jūties kā mājās, un pateicās partneriem no Alsungas, Skrundas un Kuldīgas pašvaldības, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma u.c. „Jūsu durvis man vienmēr bija atvērtas. Ceru, ka arī nākamajam komandierim sadarbība būs viegla,” teica A.Barons.

E.Leščinskis uzsvēra, ka 45. bataljons ir ļoti specifisks – ar dubultu atbildību – un tam jāaug pašam un jānodrošina citi. Ceļavārdus bijušajam un nākamajam komandierim teica kapelāns Mārtiņš Burke-Burkevics, uzsverot, ka komandieris saviem karviņiem ir kā tēvs.

Inguna Spuleniece
Lāsmas Reimanes foto

Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona jaunais komandieris Mareks Cirsis savā pirmajā uzrunā pauda cerību, ka visiem kopā darbs izdosies.

Mareks Cirsis

- NBS dienē kopš 1995. gada.
- Līdz 2003. gadam bijis Nacionālās aizsardzības akadēmijas svešvalodu katedras lektors.
- Līdz 2011. gadam dienējis NBS Apvienotajā štābā.
 - No 2012. līdz 2013. gadam bijis ZS 44. kājnieku bataljona komandieris.
- Līdz 2016. gadam pildījis Nodrošinājuma pavēlniecības štāba Operatīvās plānošanas pārvaldes priekšnieka pienākumus.
- Līdz 2019. gadam strādājis NATO/ES militārajā pārstāvniecībā Briselē.
- Piedalījies starptautiskajās operācijās, saņēmis NBS, NATO un starpvalstu organizāciju apbalvojumus.

Turpinājums → 3. lpp.

Spoža uzvara

Trešdien komandas *Israel Cycling Academy* un Latvijas elites izlases riteņbraucējs, kuldīdznieks Kristis Neilands (attēlā) UCI 1. kategorijas vienas dienas velobraucienā *GP de Wallonie* Beļģijā triumfēja.

K.Neilands uzbruka 9 km pirms finiša, tā arī paliekot konkurentiem nenokēram. Riteņbraucēji pieveica 201 km distanci. Kuldīdznieks trasē pavadīja četras stundas 56 minūtes un septiņas sekundes, tuvākos sekotājus apsteidzot par divām sekundēm. Šogad Kristam tas ir pirmais vienas dienas velobrauciena triumfs.

21.–29. septembrī Lielbritānijā, Jorkšīras reģionā, pasaules čempionātā šosejas riteņbraukšanā Latviju pārstāvēs septiņi sportisti, elites konkurencē grupas braucienā startēs kuldīdznieks Kristis Neilands, kā arī Toms Skujiņš un Emīls Liepiņš.

Šķirot atkritumus vai nešķirot ir katra paša izvēle.

Tas nav lēti,
bet ir vajadzīgi,
ja domājam par savu
un bērnu nākotni.

Kā to dara cilvēki
Latvijā, lasiet
atvērumā
Novadi zaļo.

→ 8.–9. lpp.

Pirmdien, 23. septembrī:

- Kulturālie kartupeļi novākti.
- Ciemos pie Sanitas Pujātes Kurmālē.
- Vēja parku plusi un mīnusi.
- Rudbāržos bail no ziemas.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Jārīkojas, lai neiestigtu atkritumos

Tas, ka milzīgais cilvēku radītais atkritumu daudzums ir problēma, skaidrs vai ikvienam pasaules iedzīvotājam. Bet vai tas, ka zinām un neko nedarām, kaut ko dod? Diemžēl ne. Atkritumu kalni turpina augt prātam neaptveramā ātrumā.

„Varbūt mēs katrs varam ieradumus mazliet pamainīt un atkritumus radīt kaut vai par pāris kilogramiem mēnesī mazāk nekā iepriekš?”

Kā rakstām šodienas numurā (8.–9. lpp.), Latvijā viens iedzīvotājs gadā rada vidēji 430 kg atkritumu. Daļa ir pārstrādājami. Būtu labi, ja tie līdz pārstrādei nonāktu, bet diemžēl tā nenotiek.

Cilvēki bieži vien atzīst, ka labprāt šķirotu, ja tas būtu ērti. Ja uzkrātais stikls, papīrs un plastmasa nebūtu pašam jāved uz atkritumu savākšanas vietu. Ja sašķirotos atkritumus varētu konteineros izmest pie katras mājas.

Vairumam trūkst priekšstata par patieso pasaules ainu šajā jomā. Šķiet, lielai daļai nešķīstu grūti atkritumus tomēr aizvest, ja reizi gadā tās reklāmas vietā, kas pirms Ziemassvētkiem piedāvā aizņemties naudu, lai radiem un draugiem sapirktu dāvanīņas, parādītu ar

Jolanta Hercenberga,
63350565,
jolantah99@gmail.com

plastmasas pudelēm, skārda bundžām un citām dražām piepildīto plūstošo straumi, zem kuras grūti ieraudzīt, ka tā ir... upe. Cilvēki saprastu, ka patiešām jābūt rīkoties, lai tāda upe kādā brīdī neatplūstu arī līdz mums. Tad arī dabas piesārņojuma samazināšana valstiskā mērogā tiktu izvirzīta kā prioritāte ne tikai vārdos, bet arī reālos darbos.

Par laimi, ārkārtīgi daudzi piesārņojuma problēmu jau apzinās un rīkojas. Un tuvākajā nākotnē tai būtu jābūt par ikviena prioritāti, lai jau pēc divām paaudzēm cilvēce neiestigtu pati savos mēšlos.

Arvien populārāka pasaulē un arī Latvijā kļūst kustība Zero Waste jeb dzīve bez atkritumiem. Tajā iesaistās tie, kuri atkritumus ne tikai šķiro, bet arī būtiski samazina pašu radītos. Viņi pārējiem tikai to, ko patiešām vajag.

Rīgā atvērti vairāki beziepakojumu veikali. To, ka tie spēj pastāvēt, apliecina fakts, ka daudziem šī ideja šķiet svarīga un viņi ir gatavi uz veikalu ņemt līdzī savus trauciņus, nevis ikreiz nest mājās vienreizlietojamus, kas jau pēc pāris dienām papildina atkritumu kaudzes.

Varbūt mēs katrs varam ieradumus mazliet pamainīt un atkritumus radīt kaut vai par pāris kilogramiem mēnesī mazāk nekā iepriekš? Tam nevajadzētu būt sarežģīti, ja sarežģam jēgu.

TRĪS VIEDOKĻI

Šonedēļ Eiropas mobilitātes nedēļa veicina sabiedrības izpratni par videi draudzīgu pārvietošanos, aicinot pilsētniekus uz darbu doties ar velosipēdu.

VAI MŪSPUSĒ BRAUKT AR VELOSIPĒDIEM IR ĒRTI, UN VAI CILVĒKI TOS IZMANTO?

Satiksme nav tik intensīva

1. Ģirts Miksons, Skrundas pašvaldības policijas inspektors:

– Skrundenieki velosipēdus izmanto: brauc uz darbu, veikalu, uz skolu. Tas vairāk atkarīgs no laika apstākļiem un attāluma. Man šķiet, ka Kuldīgā nelielus gabalus vairāk brauc ar mašīnām. Skrundā ar velosipēdu ir droši, jo te nav intensīvas satiksmes.

Ir gan Liepājas–Rīgas šoseja, bet pilsētas daļā ir atbilstoša infrastruktūra. Ja cilvēki ievēro satiksmes noteikumus, problēmu nav. Ja nu vienīgi bērni reizēm brauc pārdroši un neuzmanīgi.

Skrunda ir maza pilsētiņa – visur var aiziet kājām. Gaisa piesārņojuma ziņā nevar salīdzināt ar lielajām. Nezinu, vai bijuši mērījumi, bet, manuprāt, gaisa

ir diezgan tīrs. Tomēr jābūt, ka mašīnu skaits pieaug visur, arī mazpilsētās, un pieaugs vēl. Automašīna vairs nav nekas ekskluzīvs kā pirms gadiem 30. Tās vairāk pieejamas. Līdz ar to piesārņojums būs lielāks. Cilvēkiem būs jādomā, kādu līdzekli izvēlēties. Elektriskie skrejriteņi Skrundā vēl nav populāri – šķiet, tikai vienu esmu redzējis.

Atkarīgs no katra paša

2. Andris Megnis, Kuldīgas novada domes transporta infrastruktūras inženieris:

– Šogad Kuldīga Eiropas mobilitātes nedēļā nepiedalās. Mūsu pilsētā daudz darīts, lai veloinfrastruktūru uzlabotu. Veselīga dzīvesveida veicināšanai tiek ierīkoti jauni, videi labvēlīgi objekti, piemēram, pastaigu taka gar Ventu. To izmanto arī daudzi velosipēdisti. Rekonstruējot ielas, tiek ierīkoti veloceliņi. Drīz tās būs arī Jelgavas ielā, kas ir viena no lielākajām tranzītielām pilsētā.

Centrā Liepājas iela paredzēta tikai gājējiem un riteņbraucējiem. Kuldīga nav liela, un velosipēds vai skrejriteņis ir ērts veids, arī kājām to var izstaigāt.

Ir vietas, kas vēl jāuzlabo. Dzirdēti pārmetumi, ka trūkst stātvietu, kur riteņi atstāt un pieslēgt. Nākamgad pie tā piestrādāsim. Diemžēl cilvēki pārāk daudz ar automašīnām brauc arī tad, ja varētu iet kājām vai braukt ar velosipēdu. Visi stāvlaukumi jāpārplūdi. Vēlas piebraukt pie pašām durvīm. To jutām pēc

lielās neapmierinātības, kad sākās Jelgavas ielas remonts. Tāpat, kad braukšanai slēdza Oskara Kalpaka ielu.

Nezinu, cik ļoti mobilitātes nedēļa mudina pārvietoties videi labvēlīgi. Tas atkarīgs no paša cilvēka – cik veselīgi viņš vēlas dzīvot. Kuldīga tāpat rīko dažādus pasākumus. Velodiena daudzus gadus piesaista simtiem riteņbraucēju. Sporta skolā riteņbraukšana ir viens no populārākajiem veidiem.

Patīkamāk nekā ar mašīnu

3. Lauris Seļava, kuldīdznieks, četru bērnu tēvs:

– Kuldīga velobraukšanai ir ļoti laba. Ja vien atļauj laika apstākļi, braucam visa ģimene. Viens no iemesliem – ikdienā iznāk maz kustēties. Jādomā par veselību, sportisko formu. Ar velosipēdu braukt pa pilsētu ir pat patīkamāk nekā ar mašīnu. Mums viss tuvu – nav jāminas nez kādi gaisa gabali. Protams, ziemā, kad

slikts laiks vai jābrauc kur tālāk, kāpjām mašīnā.

Man reizēm jābrīnās, kāpēc kuldīdznieki ar riteņiem brauc tik maz. Ērtums ir mūsu lielākais ienaidnieks – dīvāns taču ir ērts. Bet, ja padomā, nav nemaz tik ērti ar auto braukt pa Kuldīgas mazajām ielām, daudzas ir vienvirziena. Degviela tērējas, problēmas atrast, kur novietot. Riņķo un riņķo. Tikmēr ar riteņi

jau sen esi vajadzīgajā vietā.

Kuldīga velobraukšanai ir droša, ja ievēro noteikumus. Varētu vēl uzlabot infrastruktūru. Piemēram, Piltenes ielā sarkanā velojosla ar pārrāvumiem iet pāri vairākām ieliņām. Tur nav saprotams, kam īsti priekšroka, ja brauc mašīna. Varētu nomarkēt, lai skaidri saprotams.

Daina Tafelberga

FOTOKOMENTĀRS

Vai Kuldīgā būs daudz tādu, kuri nespēs atminēt, kurš Sv. Annas draudzes mājā šādi iemūžinājis liecību par kādu savas dzīves posmu?

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai šķirojat atkritumus?

Raivo Šteinbergs, skolnieks: – Zinu, ka var šķirot plastmasu, stiklu, koksnī, baterijas, bet ne vienmēr tā sanāk. Plastmasā un stiklā paliek ēdiena atliekas, un to izmet pie parastajiem atkritumiem, kaut gan dabai draudzīgāk būtu izmazgāt. Mums mājās ir tikai viens konteiners, tādēļ iespējas šķirot nav, bet es vēlētos, lai būtu.

Aivars Zemītis, jurists: – Protams, šķiroju. Pie daudzdzīvokļu mājas ir konteineri trim atkritumu veidiem: stiklam, plastmasai un pārējiem. Šķirot ir vienkārši, un dzīvoklī man ir trīs konteineri. Es uzskatu, ka tas jādara visiem. Visās civilizētās valstīs tā dara. Vai tad mēs esam atpalikuši?

Sabīne Pūce, audzina bērņus: – Pie mūsu daudzdzīvokļu mājas ir tikai viens konteiners. Diezgan lielu gabalu tālāk pie citas ir konteineri arī šķirotajiem. Es varētu nest uz turieni, bet tas nav ērti. Es gribētu to darīt tad, ja varētu izmest pie manas mājas.

Dace Grandberga, pavāre: – Es nešķiroju. Dzīvoju privātā mājā ar daudziem dzīvokļiem. Uz katru ir viens konteiners, kurā katrs kaimiņš met visu. Droši vien nebūtu sarežģīti sagādāt arī otru konteineru šķirotajiem, bet kaut kā neesmu par to domājusi.

Ilze Razgale, pirmskolas skolotāja: – Pilsētā man ir iespēja daļēji šķirot. Pie mājas ir dzeltenais konteiners stiklam, papīram un plastmasai un otrs parastajiem atkritumiem. Kad dzeltenais pilns, no mājas kādam jāpiezvina, lai izved. Reālā situācija ir tāda, ka tas piepildās ātri, labu laiku tāds stāv un tikmēr visu metu parastajā.

Linda Keizare, pārdevēja: – Dzīvoju privātmājā Vaiņodē. Mūsu novadā ir vieta, kur cilvēki var vest šķirotos, un pie mājas katram ir tikai viens konteiners visam. Bet mums daudz atkritumu neveidojas. To, kas deg, sadedzinām, un stikla burciņas izmantojam konservēšanai.

Jolanta Hercenberga, Lailas Liepiņas foto

Bataljonam jauns komandieris

(Sākums 1. lpp.)

Pēc svinīgās maiņas **Kurzemes uzrunāja Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona jauno komandieri pulkvežleitnantu Mareku Cirsi, kā arī Zemessardzes komandieri pulkvedi Eglu Leščinski.**

ZALAJAI BULTAI JĀTIEK LĪDZI

M.Cirsis pastāstīja, ka pats nācis no Tukuma, bet dienesta ceļi aizveduši pārsvārā uz Rīgas pusi. Kurzeme neesot sveša, jo bijis tas gods būt par komandieri bataljonam Liepājā. „Tas gan bija neilgi, jo pienākumi aizsauc citur. Tomēr esmu priecīgs atgriezties Kurzemē un būt īpašajā kaujas nodrošinājuma bataljonā. Mūsu plānojumos zilās bultas parasti norāda draudzīgos spēkus, un, ja zaļā bulta – apgāde – nepaspēs līdz, efekta nebūs,” pārliecināts

komandieris.

Bataljonu viņš vēl nav īsti iepazinis, ir gatavs daudziem izaicinājumiem, tomēr uzskata, ka ar spēcīgā Kurzemes brigādes komandiera Andra Rieksta un ar citu bataljonu komandieru atbalstu viss izdosies. „Kolektīvs šeit ļoti draudzīgs – to gan esmu jau paspējis pamanīt,” teic M.Cirsis.

CĪTĀM PROFESIJĀM NEATŅEM

Zemessardze izvērsusi kampaņu, aktīvi aicinot stāties tās rindās. E.Leščinskis atzina, ka jaunieši nāk, bet jāērķinās, ka militārā struktūra nav vienīgā, kas vēlas sev pievērst jaunus cilvēkus: „Viņus gaida ražošanā, skolās, medicīnā. Jaunieši grib arī apskatīt pasauli. Mums iznāk konkurēt ar visām iespējām, un tas nav viegli. Ja cilvēka aicinājums ir būt ārstam vai skolotājam, negribam konkurēt. Arī darbs šādos amatos

ir mūsu valsts drošības labā. Tomēr tiem, kuri pievienojas armijai, varam solīt nodrošinātu un sociāli aizsargātu nākotni ar cilvēka cienīgu atalgojumu un izaugsmes iespējām. Visās profesijās tas nav tik skaidri noteikts reglamentā kā pie mums.”

E.Leščinskis uzsvēra, ka pamatā Zemessardze ir brīvprātīga organizācija, tajā ir ap 8500 zemessargu, kuri ikdienā strādā citu darbu, bet vienmēr gatavi savu valsti aizstāvēt, demonstrējot sabiedrības gribu. „Tā ir unikāla iespēja. Tu vari savā profesijā darīt darbu, ko mīli un kas padočas, bet vienlaikus realizēt savu pienākumu pret valsti.” Pulkvedis nosmaida, ka šos cilvēkus armija citām profesijām neatņem, ja nu vienīgi brīvdienās, kad notiek mācības, viņi nozagti ģimenēm.

E.Leščinskis pastāstīja arī par mācībām *Zobens*, kas Latvijā notiek līdz septembra beigām: „Tās

Zemessardzē uzņem Latvijas pilsoņus no 18 līdz 55 gadiem.

Prasības mājaslapas www.zs.mil.lv sadaļā *Pievienojies*.

Darbu sācis arī ZS dienakts tālruna numurs 1811.

ir Nacionālo bruņoto spēku mācību *Namejs* sastāvdaļa. Rīgā un Vidzemē intensīvā fāze beigusies, bet Kurzemē un Latgalē sāksies. Mācības notiek arī pilsētvidē, jo karavīriem jāizstāv ne tikai meži vien. Pagaidām sabiedrība mācības uztver pozitīvi. Visas darbības saskaņojam ar pašvaldībām, atrodam vietas, kur vismazāk traucējam. Cenšamies būt pēc iespējas diskreti. Septembra beigās apkoposim rezultātus un izdarīsim secinājumus.”

Inguna Spuleniece

Alsungas un Kuldīgas jaunieši – pasaules čempioni

Ar pasaules čempionu titulu no Saratovas Krievijā atgriezušies Latvijas jauniešu izlase ugunsdzēsības sportā. Lielākā daļa ir alsundznieki, kurus trenē Vikentijs Rozgaļš un Juris Špiguns.

„Šī ir labākā vieta, kādu esam izcīnījuši,” gandarīts V.Rozgaļš. Latvijas izlasei, kurā Alsungas puīši allaž ir vairākums, šis bija jau deviņais pasaules čempionāts.

Pasaules čempioni ugunsdzēsības sporta disciplīnā *Izvēšanās no motorsūkņa*: Patriks Dambergs, Jānis Kalniņš, Mārtiņš Lastovskis, Aleksis Ratenieks, Daniels Gruntiņš un treneris Vikentijs Rozgaļš. Fotogrāfijā nav vēl viena čempiona – kuldīdznieka Roberta Špiguna.

AIZ MUMS ČEHIJA UN DAUDZI CITI

Sacensības notika no 8. līdz 16. septembrim. 11 valstu konkurencē Latvija kopvērtējumā ieguva ceturto vietu, bet disciplīnā *Izvēšanās no motorsūkņa* mūsu jaunieši bija labāki par visiem. Šī disciplīna iekļauj ugunsdzēsības pamatiemaņas: šļūtenu izvilkšanu, savienošanu, motorsūkņa darbināšanu, ūdens piegādi pa šļūtenēm no atklātas ūdenstilpes un arī mērķu piepildīšanu ar ūdeni laika kontrolē.

Jauniešu izlasē startēja deviņi 14–18 gadus veci puīši. Pasaules

čempionu komandā ir Roberts Špiguns no Kuldīgas, pārejie no Alsungas: Daniels Gruntiņš, Mārtiņš Lastovskis, Patriks Dambergs, Aleksis Ratenieks, Jānis Kalniņš. Vēl izlasē bija alsundznieks Ralfs Bikse un divi jaunieši no Rīgas un Naukšēniem. Pieaugušo izlasē startēja alsundznieks Alvis Siliņš.

V.Rozgaļš pastāstīja, ka čempionāts bija apvienots jauniešu, jauniešiem un pieaugušajiem. Jauniešu komanda vēl startēja 4 x 100 m stafetē ar šķēršļiem un dzēšanu. Tur ar labu rezultātu izcīnīta 4. vieta. Vēl no disciplīnām bija šķēršļu josla un darbība

ar āķkāpnēm.

Kopvērtējumā par pasaules čempioni kļuva Krievija, otrā bija Baltkrievija, trešā – Kazahstāna. V.Rozgaļš gandarīts, ka tūlīt aiz Latvijas palikusi tik liela valsts kā Čehija. Pasaulē šis sporta veids gūstot aizvien lielāku popularitāti.

CĪTĪGS IKDIENAS DARBS

Lai sasniegtu tik augstus panākumus, jaunieši trenējas trīs četras reizes nedēļā. V.Rozgaļš uzsver, ka pateicība pienākas arī pašvaldībai un vecākiem. Savukārt uz sacensībām varējuši aizbraukt ar Ugunsdzēsības sporta federācijas

un sponsoru atbalstu.

Alsungā iespējas trenēties ir pietiekamas, vienīgi vēl vajadzētu manēžu. Treneris uzsver, ka šis sporta veids ķermeni attīsta vispusīgi – veido gan ātrumu, gan spēku, gan lokanību un veiklību. Puikas viņš sāk trenēt aptuveni desmit gadu vecumā.

Jau nedēļas nogalē Jelgavā notiek Latvijas mēroga kausa izcīņa *Brašais ugunsdzēsējs*, kurā jāpacenšas tieši disciplīnā *Izvēšanās no sūkņa*. Piedalīsies arī čempionu komanda.

**Iveta Grīniņa
Daigas Kalniņas arhīva
foto**

Piešķir vēl vienu stipendiju

Kuldīgas novada pašvaldības stipendiju nolemts piešķirt arī māszinību studentei Egitai Cērpai.

Tā deputāti izlēma apvienoto komiteju sēdē. Galīgo lēmumu viņi pieņems domes sēdē. Iepriekš šāda stipendija piešķirta topošajai bioloģijas skolotājai Laurai Sternbergai, kura 4. kursā studē Liepājas Universitātē.

E.Cērpa iesniegumu komisija jau reiz izskatījusi. Atkārtotai lēmšanai bija nepieciešama izziņa no Latvijas Universitātes, kurā pretendente sākusī 7. semestra pilna laika studijas virzienā *Veselības aprūpe* profesionālās augstākās izglītības bakalaura programmā *Māszinības*. Komisija ierosinājusi viņai piešķirt 50% no valstī noteiktās minimālās algas – 215 eiro mēnesī. E.Cērpa strādā Kuldīgas slimnīcā un pēc bakalaura grāda iegūšanas vēlas darbu šajā uzņēmumā turpināt.

Komiteju sēdē izpilddirektore Ilze Dambīte mudināja diskusiju par pašvaldības stipendijām turpināt, piemēram, vai tās maksāt speciālistiem, kuri jau strādā, bet vēlas kvalifikāciju paaugstināt. Šajā gadījumā jauns speciālists netiek piesaistīts, toties tā ir iespēja viņu šeit saglabāt. Vai stipendija attiektos uz tiem, kuriem jau ir divas augstākās izglītības un tiek apgūta trešā? Vai jāņem vērā tas, ka speciālists vēlas pārkvalificēties kādā pieprasītā specialitātē? Stipendija būtu stimuls apgūt vajadzīgo profesiju.

Sarunas par piešķiršanas kārtību turpināsies. I.Dambīte-Damberga teica, ka domāts par atkārtotu konkursu ārstu stipendijām.

Iveta Grīniņa

Pirmdien gaidīs donorus

23. septembrī no 10.00 līdz 13.00 Kuldīgā, Pilsētas laukumā 4, notiks Donoru diena.

Valsts asinsdonoru centra krājumā vajag papildināt O+, A+ un O- asins grupu rezerves, taču gaidīts ikviens. Šogad izbraukumos Kuldīgā asinis ziedojuši 178 donori.

Ceļā deviņi luksofori

Vairāk nekā stundu ceļā prasa deviņi luksoforu regulēti posmi šosejā no Kuldīgas uz Ventspili.

Latvijā būvdarbi notiek 47 valsts ceļu posmos. Plašākie satiksmes ierobežojumi ir uz reģionālajiem ceļiem Kurzemē un Zemgalē, informēja *Latvijas Valsts ceļi*. Informācija par satiksmes ierobežojumiem citviet – pa dienakts bezmaksas tālr. 80005555 un vietnē www.lvceļi.lv.

Sirds siltuma un dzejas svētki

„Es neesmu nekāds dzejnieks, tikai tāds dzejas nieciņš,” tā par sevi saka Andris Vērđiņš – Kuldīgas mūzikas skolas kora *Cantus* šoferītis tālajos ārzemju koncertbraucienos un *amatu apvienošanas kārtībā* arī dzejas autors. Viņam bija veltīts pirmais Dzejas dienu pasākums mūzikas skolā.

Savukārt Kuldīgas bibliotēkā notika vietējā dzejas kluba pēcpusdienā un arī tikšanās bērnu literatūras centrā.

„BEZ VIŅA NAV IEDOMĀJAMI”

A. Vērđiņa dzejas pasākums bija tik ļoti sirsnības piestrāvots, ka kāds klausītājs teica: „Ejot mājās, gribējās apskaut katru pretimnācēju.” Piedalījās ap 100 audzēkņu. Dzejoļus lasīja arī pats autors, bet vairāk – skolēni, skanēja muzikāli priekšnesumi, tostarp dziesmiņas ar A. Vērđiņa dzeju, kurām mūziku sarakstījusi *Cantus* diriģente Maruta Grigale. Spēlēja skolas orķestris un citi audzēkņi.

Kora dibinātāja Maruta Rozīte par A. Vērđiņu teica: „Gadu desmitiem braucot tuvos un tālos ceļos, esmu pārliecinājies, ka vissvarīgākais cilvēks ir šoferītis. No viņa atkarīgs tas, vai brauciens būs izdevies. Tādu kā Andris vēl nebiju sastapusi. Sava brīnišķīgā rakstura dēļ viņš kļuvis par *Cantus* dalībnieku. Jubilejās meitenes bie-

Mūzikas skolas arhīva foto

Kuldīgas mūzikas skolas zāle klausītāju pilna, bet skatuves fonā autobuss – Dzejas diena veltīta kora *Cantus* šoferītim, dzejoļu autoram Andrim Vērđiņam.

ži vien saņem apsveikumu dzejā.”

Andris rakstot jau kopš 9. klases. Krājums vēl nav izdots, taču daiļrade apkopota pabiezā burtnīcā. „Ja krājums iznāks, tad *Cantus* noteikti dziedās tā atklāšanā,” A. Vērđiņš solīja.

Pirmais viņa lasītais darbs bija atzīšanās mīlestībā Kuldīgai. Tā tiek saukta par dvēseles pilsētu pie rumbas, te pieminētas arī kora *Cantus* meitenes. *Lāču pikniks*, *Peļu bataljona maršs*, *Tārpiņš*, *Zoss*, *Namiņš uz riteņiem* un vēl citus dzejoļus mūzikas skolas bērni lasīja ar izteiksmi un aizrautību. Beigās skanēja kora 50. ju-

bilejai tapusi *Dziesmiņa pasaulē nepazudīs* ar A. Vērđiņa vārdiem un M. Grigales mūziku.

„MAZLIET NO MANAS PASAULES”

Kuldīgas bibliotēkā ar vārmām dalījās vietējā dzejas kluba dalībnieces Inta Brūkle, Līgita Mežkalne, Helena Dzīlna-Dzīrnaka un Inta Kampara. Autore ļāva ieskatīties savu domu un emociju pasaulē. „Mazliet no manas pasaules jums,” tā pirms uzstāšanās teica I. Kampara.

Iveta Grīniņa

LAUKSAIMNIEKIEM

Apnozāmie līdzekļi no Altum

Lauksaimniekiem vajadzību daudz, tāpēc svarīgi tās laikus apzināties un sagādāt apnozāmos līdzekļus nākamajam periodam. Kādu atbalstu zemniekiem piedāvā attīstības finanšu institūcija Altum?

Altum piedāvā apnozāmos līdzekļus – līdz diviem gadiem un līdz vienam miljonom eiro, bet lauksaimniecības kooperatīviem – līdz 2,85 miljoniem, informē Kurzemes reģiona vadītāja Ilze Grundmane. Viņa stāsta, ka gada otrajā pusē lauki jāapstrādā nākamajai sezonai, jāpērk minerālmēsli, degviela, jālabo tehnika, jānodrošina krājumi ziemai utt. Lai to visu paveiktu, vajadzīgi diezgan lieli apnozāmie līdzekļi. Ja par šīgada pārdoto ražu samaksa nav saņemta, gada otrajā pusē nauda nepieciešama arī ziemāju sējai. Savukārt, ja ieņēmumi tikai

nedaudz vai nemaz nepārsniedz pēdējā lauksaimniecības cikla ražošanas izmaksas, lielākoties papildu apnozāmais kapitāls nepieciešams nākamā gada sākumā līdz ienākumiem rudenī – kārtējo izmaksu segšanai un vēlākai lauku apstrādei.

Zemnieks, kurš ir primāro lauksaimniecības produktu ražotājs, var saņemt atbalstu kredītprocentu dzēšanai. Piemēram, klientam aizdoti 15 000 eiro ar 4% gada likmi un desmit mēnešu atmaksas termiņu. Minētajā laikā ar šādu likmi viņš kredītprocentos samaksā 500 eiro. Rudenī, kad zemnieks Lauku atbalsta dienestā (LAD) iesniedz izziņas par aizņēmumiem, viņš šo desmit mēnešos nomaksāto summu saņem atpakaļ. Tā bieži vien iznāk, ka viņš saņēmis bezprocentu aizdevumu.

Ļoti būtiski arī neaizmirst par apdrošināšanu – tas ir drošības spilvens gan lielās lietavās, gan sausumā un citās stihijās, kas diemžēl nav retums. Redzams, ka LAD atbalsts par dzīvnieku, sējumu un stādījumu apdrošināšanu gadu no gada kļūst arvien populārāks. Tomēr visi lauksaimnieki nav informēti, ka apdrošināšanas izdevumu segšanai var izmantot *Altum* apnozāmo līdzekļu aizdevumu, turklāt 70% no izmaksām pēc tam segs LAD, kas nodrošina kompensējošu maksājumu, pamatojoties uz polisi par ražas, augu un dzīvnieku apdrošināšanu un dokumentiem, kas apliecina samaksu.

Kurzēmē *Altum* centri strādā Kuldīgā, Saldū, Talsos un Liepājā. Vizīte jāpiesaka pa tālr. 67774260, 26593884 vai e-pastā: kurzeme@altum.lv.

No ministra līdz policijai

Kuldīgas novada Uzņēmēju diena šoreiz vairāk organizēta tieši lauksaimniekiem. Tā notiks piektdien, 4. oktobrī, no 9.30 līdz 13.00 Kuldīgas Makslas namā (1905. gada ielā 6).

Zemkopības ministrs Kaspars

Gerhards stāstīs par lauksaimniecības politiku nākamajā plānošanas periodā. Lauku atbalsta dienesta jaunumus izklāstīs direktors vietnieks Ģirts Krūmiņš. Par darba aizsardzību nozares uzņēmumos runās Valsts darba

inspekcijas vecākā inspektore Iveta Kalvāne, bet par prevenciju tehnikas zādzību novēršanai – Valsts policijas pārstāvis.

Reģistrēties līdz 1. oktobrim e-pastā: kaa@kuldiga.lv vai pa tālr. 63350141.

Kopā ar padomdevēju

Bibliotēkas arhīva foto

Ģitāristi Kalvis Mednieks un Madars Irgensons bibliotēkā kopā ar jauno lasītāju mentoru Mārtiņu Burki-Burkeviču.

Dzejas lasījumā Kuldīgas bibliotēkas bērnu literatūras centrā mentors un mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevičs īpašu uzmanību veltīja Māra Čaklā daiļradei.

Ar ģitārām noskaņu papildināja bērnu un jauniešu centra pulciņa skolotājas Sangritas Upenieces audzēkņi Madars Irgensons un

Kalvis Mednieks. Pasākumu apmeklēja gan mazi, gan lieli klausītāji. Arī turpmāk reizi mēnesī ielānota tikšanās ar mentoriem, kuri bērnus un jauniešus iepazīstinās ar sev aktuāliem literāriem darbiem, pastāstīja centra vadītāja Rūta Beltiņa.

Iveta Grīniņa

No paredzamības uz radošumu

„Kā jau padomju laiku bērnam man laika skaitīšana notiek piecgadēs. Zelta kadriem nākamajā piecgadē esmu paredzējusi sākt darbu ne tikai Latvijā, bet arī Baltijā. Pēc tam varēs skatīties uz pasauli, bet pati gribu palikt dzīvot Kuldīgā. Un tas nav neiespējami,” pa pusei jokojot, pa pusei nopietni saka KRISTA JANSONE, ko kuldīdznieki gadiem pazīst kā brīvdabas kino cilvēku. Pirms pusotra gada Krista pameta relatīvi paredzamo un drošo darbu pašvaldības iestādē – Kuldīgas novada muzejā – un pārgāja uz neparedzamu, bet radošu un pašas regulējamu nodarbi, izveidojot biedrību *Zelta kadri*.

Iesākumā pastāsti par sevi!

Esmu dzimusi rīdziniece, kura pusaudža gadus pārvākusies uz Kuldīgu līdzīvecākiem. Viņi pieņēma labu lēmumu – sākt dzīvot Kuldīgā. Tie bija 90. gadi. Protams, pēc vidusskolas es pieņēmu lēmumu, ka jāiet uz Rīgu – mācīties, iekarot lielpilsētu, izmantot iespējas. Studēju politoloģiju, darīju ar reklāmu saistītas lietas. Pēc tam bija *Dirty Deal Teatro*. To izveidojām Andrejostā 2007. gadā kopā ar *Umku* (teātra apvienību – red.), kam biju producente. 2008. gadā iesaistījās virkne jauno režisoru. Tas bija labs gads, kad akadēmiju beidza Valters Sīlis, Inga Tropa un citi. Pēc tam, kad jau bijām spīķeros, pievienojās Elmārs Senkovs, Vlads Nastavševs – tagadējie spīdekļi. Teātrī biju viss: direktore; ja vajadzēja, arī apkopēja un iekšā laidēja. Nevalstiskajā sektorā izdzīvošanas jautājumos nekas nav nodalāms.

Tu aizgāji, *Dirty Deal Teatro* palika.

Man bija brīnišķīga sadarbības partnere Anna Sīle, kuras rokās varēju teātri atstāt. Anna to ir attīstījusi jaunā līmenī. Ļoti priecājos, kā viņiem iet. Tagad jau citās telpās – pie Smiļģa muzeja Pārdaugavā.

Teātra posms man beidzās ar lēmumu pārcelties uz Kuldīgu. Rīgas dzīve, pēc kuras tā alku, mani bija nogurdinājusi. Kad ir bērns, citas prioritātes, saproti, ka rimtāka dzīve nemaz nav tik sliktā. Aplis noslēdzas. Ļoti priecājos, ka mani uzaicināja strādāt muzejā. Piedāvājums patika vēl jo vairāk tāpēc, ka tika piedāvāts arī kino projekts. Kopā ar *Kino bizes* Māri Prombergu esam strādājuši kopā jau pirms gadiem desmit.

Tātad esi stāvējusi pie brīvdabas kino *Goldingen Knight Cinema* šūpuļā?

Kino jau viena sezona bija aizvadīta. Neteiktu, ka šis ir manis veidots projekts, ja nu – attīstīts un pieejams. Man paveicās ar tehniskajiem darbiniekiem, jo kino ir ļoti tehniska lieta. Arī ar datorprogrammām saistīta. Tad, kad ir tehniskais atbalsts, var domāt tikai par programmu un kapacitāti.

Arī muzejā darīju daudz. Sākumā kā speciāliste darbam ar sabiedrību, tad pienākumi apauga, vadīju mārketinga un izglītības nodaļu,

„Man ir būtiska jauna izaicinājuma sajūta. Kad jaunais ir gatavs, es to palaižu, kādam atdodu,” saka Krista Jansone.

sabiedrisko attiecību nodaļu – nosaukumi mainījās, bet darbs palika. Man bija iespēja būt klāt, kad muzeju atvēra pēc restaurācijas. Tā bija laba izdevība pārstāvēt publisko daļu, saturu. Biju klāt ekspozīcijas izveidē, ļoti daudz mācījos. Tad vēl visas balvas: arhitektūras, restaurācijas! Piedalījāties *Eiropas muzeju restaurācijas Gada balvā 2015*. Visi kopā tikām finālā. Man bija iespēja gala prezentācijā milzīgā konferencē aizstāvēties. Ļoti priecīgs mirklis mūsu mazpilsētas muzejam. Pārējie spēlētāji bija nesalīdzināmi. Ja saka, ka Kuldīgas muzeja restaurācija bija dārga, tad tur, ieraugot mūsu skaitļus, reakcija bija: „Tas vienai telpai?”

Toreiz no Latvijas bija arī Balvi.

Kad no nevalstiskā sektora nonāc pašvaldības budžeta iestādē, jāsaslēdzas citādāk. Tur ir citi noteikumi, daudz kas ir komplikāti, bet arī vienkārši. Viss ir nodrošināts! Bet kādā brīdī sapratu, ka paralēli daru citas lietas. Bija mazformāta kultūras producēšanas sānsoli. Parādījās aizvien vairāk lietu saistībā ar ekspozīciju, koncepciju, kas vajadzīga citiem, nevis Kuldīgas muzejam. Sapratu, ka aizvien vairāk gribu atgriezties privātajā sektorā, jo man ir būtiska jauna izaicinājuma sajūta. Kad jaunais ir gatavs, es to palaižu, kādam atdodu. Tas ir kā ar

bērnu – kaut kad viņš aiziet lielajā dzīvē. Laikam jau savus darbus, kas pārsvarā ir sirdsdarbi, izjūtu ļoti mātišķi. Pirms pusotra gada no darba muzejā aizgāju.

Ko dari tagad?

Man ir biedrība *Zelta kadri*. Šajā sezonā bija līgums ar pašvaldību par brīvdabas kino administrēšanu. Ir puīši, kas fiziski uzliek filmu, pati arī esmu pāris seansus uzlikusi. Man patika, vienīgi beņķi pēc tam jāstiepj. Bet repertuāra izvēle ir tikai manā ziņā.

Vēl *Zelta kadri* izstrādā muzeju ekspozīciju un izstāžu koncepcijas, arī izgatavo. Strādājam ar Aizputes muzeju, top jaunā vēstures ekspozīcija. Koncepcija bija izstrādāta, mēs to realizējam. Man ir laba komanda, kas dara arī citas lietas. Saslēdzamies dažādās kombinācijās pēc vajadzības. Izgatavotājus pieaicinām, bet pārsvarā komanda ir no Kuldīgas. Pamata kadri ir mani bijušie kolēģi no muzeja, dizaineru arī šeit netrūkst. Mums ir brīnišķīga sadarbība ar Alūksni, kur bānīša stacijas ekspozīcijā izveidojam detektīvu spēli. Tas bija liels izaicinājums, jo interaktīvā spēlē jāizstāsta stāsts – kaut kas līdzīgs dramaturģijai. Saņemam labas atsauksmes. Trāpenē veidojam izstādi Ojāram Vācietim.

Gribu, lai perifērijā arī pieejamas interesantas lietas. Mēs varam būt tas ārpakalpojumu sniedzējs, kas palīdz atrisināt to, ko izdomājuši vietējie. Bieži vien uz vietas pietrūkst kapacitātes, bet, ņemot

prastu ārpakalpojumu, vietējie procesā vispār netiek iesaistīti. Savējos un sevi motivēju tā, ka brīdī, kad strādājam ar kādu institūciju, esam komanda. Sēžam un kopā gudrojam, ko viņiem vajag.

Vai tas tevi atkal neierauj skrējienā?

Ja nekustēšos, nebūs, ko ēst. No otras puses – pati nosaku savu laiku. Kamēr vienu pasūtījumu ar otru mainu saprāta robežās, tikmēr tas nav skrējienis. Tie, protams, ir projekta veida uzrāviens, bet līdz šim nav trūcis, ko darīt.

Bet pie kino tu paliec.

Kā būs nākamajā gadā, nezinu. Neesmu vēl pašvaldībā bijusi runāt. Esmu gatava turpināt, man viss tur ir skaidrs.

Kā vērtē šo sezonu?

Laba. Bija 20 seansu. Cik apmeklēti? Kā kurš. Kad ir aukstie lietainie vakari, tad gan švakāk. Otro gadu turējāmies pie tā, ka rādām gan Latvijas simtgades projekta, gan citas šībrīža latviešu filmas. Lai tauta zina savus varoņus, lai redz, kāda ir kino industrija. Brīvdabas kino projekts, no vienas puses, ir tūrisma produkts. Šajā sezonā daudzi zvanīja un prasīja, kas būs nedēļas nogalē. Gribot atbraukt uz Kuldīgu, pavadīt te dienu, pārnakšnot kādos apartamentos, bet vakarā skatīties kino. Šīgada bestsellers bija *Klases salidojums*. Daudzi brauca speciāli. Skatītāju bija kādi pieci simti.

Bet kad rādāt kaut ko intelektuālu?

Tu domā lēnīgu un vēsturisku? Nāk jau arī uz dizaina filmām. Ja ir draņķīgs laiks, cilvēki nenāk, bet, ja laiks labs, nāk uz jebko.

Bet Holivudu taču nerādīsiet!

Es negribētu. Šim kino ir citas funkcijas – bez tūrisma tas ir arī izglītojoši sociāls projekts. Varam jebkuram par velti dot iespēju noskatīties filmas, kas tapušas par nodokļu maksātāju naudu. Man ir savs fanu pulciņš – pensionētas kundzītes, kas nāk jebkādos laika apstākļos, jo viņām vienkārši patīk kino.

Vai tiek rādīts arī vienam skatītājam?

Jā. Seansu esam noņēmuši tikai tad, ja ir negaiss. Tas viens, kas atnāca, nav vainīgs, ka pārējie simti neatnāca. Arī teātrī pieciem aktieriem liku spēlēt diviem skatītājiem. Šajā sezonā nebija nevienas reizes, kad skatītāju nebūtu. Maijā rādījām filmu par Zīgfrīdu Annu Meierovicu. Bija ļoti auksts maija vakars, es sēdēju ziemas jakā. Domāju: „Filma jauka, bet nav nekāds bestsellers. Man te ir darbs, bet ko jūs te sēžat šajā aukstumā?” Bet viņi tur sēž! Nāk uz randiņiem, nāk ar piknika groziem, ir jauniešu kompānijas. Ļoti labi, ka uz kino var atnākt zīdaiņu vecāki. Bērns

guļ ratiņos, bet viņi bauda vakaru. Un brīvdabas kino labums ir tas, ka jebkurā brīdī var piecelties un aiziet. Nevienam pārmetoši neskatīsies. Lai latvietis pieceltos un aizietu no kinoteātra, nezinu, kam jānotiek. Viņš cietīs, pukstēs, bet projām neies. Režisoriem vajadzētu sēdēt brīvdabas seansos, lai pēc cilvēku reakcijas redzētu, kurā brīdī režisoriskās ieceres ir vai nav piepildījušās. Pēc seansa ir bijušas ovācijas, aplausi. Arī to vajadzētu filmēšanas grupai redzēt. Esam taisījuši tikšanās ar filmētājiem, bet skatītāji ir kūtri jautātāji. Vienīgi Zviedra gadījumā (dokumentālā kino režisora Ivara Zviedra – red.). Viņš māk izpausties.

Par nākamo sezonu... Gribētos pamēģināt interaktīvas lietas, ko ekrāns piedāvā. Interesējos par iespējām tehniski ļaut skatītājam pirms seansa sūtīt ziņas, kas parādās uz ekrāna. Protams, vajadzīgs moderators, kas nepieļauj rupjības. Pēc seansa varētu par filmu nobalsot – ielikt zvaigznes.

Kur vēl Latvijā ir brīvdabas bezmaksas kino?

Stacionāri citur nav. Vairākas pašvaldības ir interesējušās, konsultējam, kā labāk. Astonās sezonās esmu uzkrājusi labu pieredzi, zinu, kā darīt, lai būtu efektīvāk un vieglāk. Tas ir komerciāli neizdevīgi – pašvaldībām jābūt milzīgai gribai finansēt. Lēti tas nav, bet, kamēr pašvaldība uzskatīs, ka tas ir svarīgi, un es kaut kā palaujos, ka tā arī būs, tikmēr kino Kuldīgā eksistēs. Šajos gados pierādījies, ka cilvēkiem to vajag.

„Man ļoti gribas vairāk runāt ar skatītājiem. To viegli darīt caur viedierīcēm.”

„Zelta kadru” pamatuzdevums ir palīdzēt tiem, kuri strādā uz vietas, jo augstu cienu viņu darbu. Mēs neesam pārgudri snobi, kas atbrauc un nokritizē. Mēs esam palīgi.”

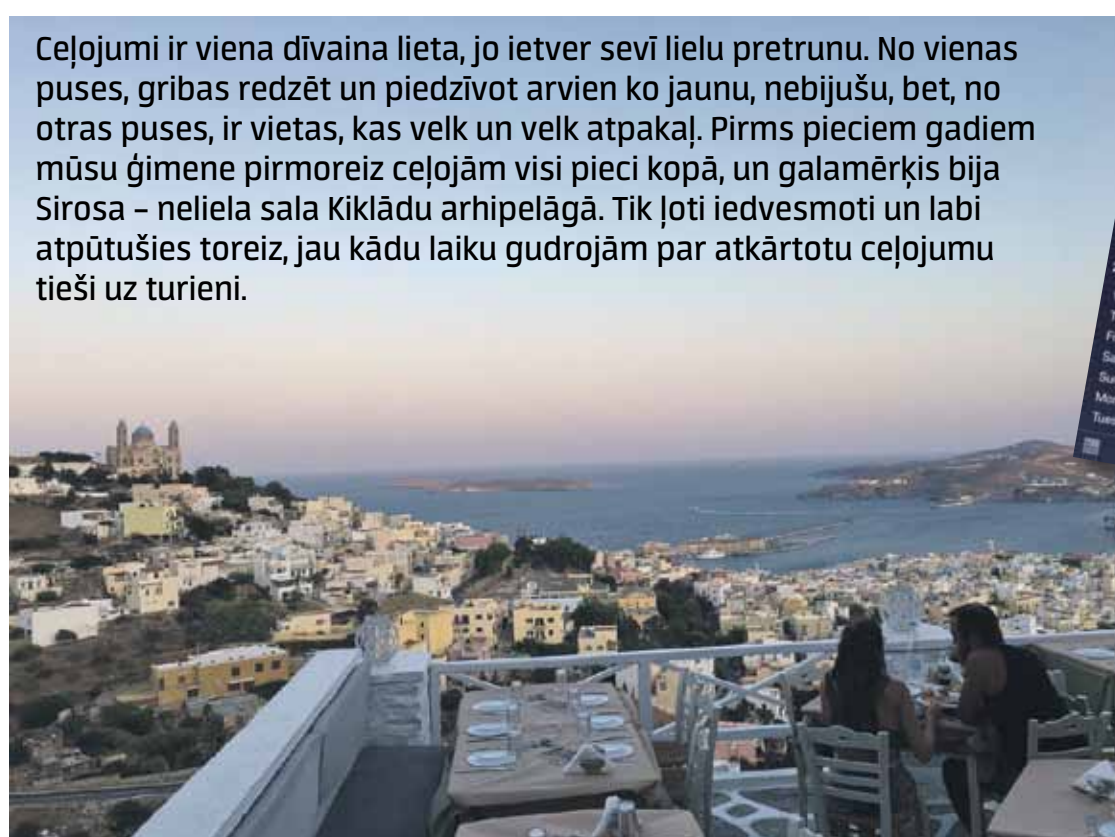
Desmit ceļotāji un desmit dienas Grieķijā

Daigas Bitinieces teksts un foto

(Nobeigums. Sākums 13. septembrī.)

Mikonas salā mazu, šauru ieliņu labirints.

Skats no Ano Siroso lejā uz Siroso un ostu.

Prāmi atpakaļceļam gaidot.

Cik maksāja desmit dienu ceļojums

Kad feisbukā no Grieķijas stāstīju par ceļojumu, man jautāja, kā tur nokļuvi un cik tas izmaksāja. Tā nu saskaitīju, kā saka, nepieciešamos izdevumus. Ja neesmu neko aizmirsusi, tie ir 749 eiro. Cik iztērēt par ēdienu, izklaidēm, komfortu, suvenīriem vai citiem pirkumiem, tas katra paša ziņā.

Ceļa izdevumi:

179 eiro – biļete lidojumam Rīga–Atēnas un atpakaļ
70 eiro – bagāža
5 eiro – autobuss uz Pireja ostu
94 eiro – prāmis uz Siroso salu un atpakaļ
4 eiro – taksometrs uz Ano Siroso
17 eiro – prāmis uz Tinosas salu
27 eiro – prāmis uz Mikonos salu
4 eiro – kuģītis-autobuss

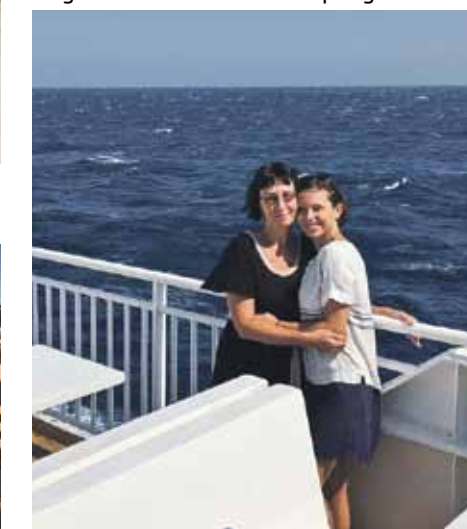
18 eiro – autobusa biļetes uz/no pludmalēm Siroso
6 eiro – metro Atēnās pieciem braucieniem
13 eiro – taksometrs naktī uz lidostu
Kopā: 437 eiro
Naktsmitnes
280 eiro – astoņas nakts Siroso villā *Maria*
32 eiro – divas nakts dzīvoklī Atēnās
Kopā: 312 eiro

Siroso ostā pērkam biļetes braucienam uz Tinosas salu.

Fragments no Kiklādu salu arhipelāga.

Ceļā uz Tinosas salu kopā ar Aneti.

NAV IEPIRKŠANĀS ZEME

Lai arī mūsu galamērķis Siroso – neliela sala Kiklādu arhipelāgā, kuras pilsēta Ermoupole ir visu šo salu galvaspilsēta, – ir burvīga vieta, vienu rītu nolēmām aizceļot uz vēl vienu salu – Tinosu. Atkal ar savu prāmi *Blue Star Ferries*. Tie tur kursē biežāk nekā mums autobusi. Tinosā ir populārs svētoceļojumu galamērķis – no ostas galvenais ceļš, izlikumodams caur tirdziņu un kafējnicu labirintiem, ved uz Svētās Jaunavas Marijas baznīcu. Ceļa malās tirgo visu, ko vien var iedomāties, pārsteidz dažādu krāsu sveces cilvēka augumā, ja ne vēl garākas! Ielas malā starp braucamo daļu un ietvi visā garumā uzklāts paklājs, pa kuru svētoceļnieki vai nu iet basām kājām, vai līdz baznīcai aizražo. Lai tajā iekļūtu, milzīga rinda. Mums prāmis iet atpakaļ pēc trim stundām, tāpēc izstaigājam visu baznīcas ansambli, kurā varam iekļūt bez ilgas stāvēšanas rindā.

Atpakaļceļā uz ostu pamanām grieķu audēju studiju veikaliņu, diemžēl jau ir sistas stunda un tā

slēgta. Es pagrabinos gar durvīm, un saimniece vēlīgi aicina iekšā, lai apskatu. Kad nu esmu izcilājusī viņu tradicionālajās krāsās austos dvieļus, galdautus, šalles, arī somas, izstāstījusi, no kurienes esmu, viņa pirmā paskatās pulkstenī un mudina, sak, trijos tak jums jābrauc! Jā, dzīve salās tiek pakārtoti prāmiem atnākšanas un atiešanas laikiem. Un, protams, nu man ir skaists grieķisks dvieļis.

Par pirkumiem runājot, Grieķija nav zeme tiem, kuri uz ārzemēm dodas iepirkties jeb šoppingā. Vasara mums ir īsa, un cik tad cilvēkam vajag plānas kleitas vai šortus, vai saules cepures! Vienīgais, ko tur vērts un ko var iegādāties, ir vēderprikam olīvas, riekstus, garšvielas (grieķu salātiem viņu smaržīgo oregāno!), viēģes. Un 40 grādu vietējos dzērienus uzo un čipuro, kas mazās devās ar ledu karstā dienvidu smaržu apņemta un atālu dziesmu skaņās atbalsojot vasaras naktī uz kāpnēm izvietoatā kafējnicā rada tiešām sirreālu sajūtu.

TŪRISTI MAINA SALU

Vienu dienu vēltām. Lai redzētu vēl vienu Kiklādu grupas salu – Mikonu. Lai arī mūsu grieķu draugs Mihails bija brīdinājis par turienes pārspīlēto dārdzību, tomēr

gribējām paši pārbaudīt praksē. Un arī visos ceļvežos izslavētās vērdzīrnava un Grieķijas Venēciju skatīt savām acīm. Galu galā ceļš no Siroso tikai stunda. Taču, Mikonos salas ostā nonākuši, sapratām, ka uz pilsētu jābrauc ar jūras autobusu, proti, mazu kuģīti, kas bija vēl viens piedzīvojums ar lielu šūpošanos. Un salā mūs pārsteidza ne tikai lielais vējš, šauru ieliņu labirinti, bet, protams, arī cenas! Viens un tas pats gan tirdziņš, gan kafējnicā Siroso maksā uz pusi lētāk. Piemēram, vasaras cepures Siroso seši eiro, Mikonā 17, grieķu salāti 4–5 un tur divi eiro, alus kioskā 1,40 un tur divi eiro, gaišgais vasaras bikses piecus, tur (tādas pašas!) 24 eiro.

„Vis domāts tūristiem!” vēlāk, satikts Atēnās, stāstīs Mihails. Proti, sākotnēji Mikonos iedzīvotāji bijuši ļoti reliģiozi, dzīvojuši savā visu pārpalikušo saīt un aiznest. Viesmīļi ir laipni, bet nemanāmi. Mazam bērnam tiek pievērsta uzmanība, piedāvāts krēslīņš (tiesa, ne visur tāds bija), nolikts krēsls somām utt. Tikko pasūtīts ēdiens, tā tiek atņests rēķins un vai nu nolikts zem paliktņa, vai ierullēts mazā glāzītē, un, tikko pasūtīts vēl kas, tā atņests nākamais rēķins. Kad paēsts, visiem atnes saldo: vai

stundu un pēc tam krietni mētājot mūs pa viņiem, atgriezāties Siroso kā miera ostā. Tiešā un pārnestā nozīmē.

ĒDIENI VISUR GARDI

Sākumā, paņemot ēdienkarti, var apjuk – kā jebkurā svešā valstī. Taču tikai pirmajā mirklī. Visur arī angļiskie nosaukumi, un, ja reiz izmēģināti grieķu salāti, dzadzaki mērce, suvlaki, musaka, saganaki, doļmade, četru gaļu izlases plate, ja redzēts porcijas lielums, tad nākamreiz skaidrs, kas pasūtāms un cik cilvēku varēs ar ēdienu dalīties, tādējādi izgaršojot maksimāli daudz un iepazīstot grieķu virtuvi. Un arī alus tur labs. Gan *Fix*, gan *Amstel*, gan citas vietējās šķirnes, tāpat mājas vīns pie pusdienām.

Jebkurā vietā vispirms tiek uzklāta papīra pamatne (pirmkārt, vienmēr tīri, otrkārt, pēc tam ērti ar visu pārpalikušo saīt un aiznest). Viesmīļi ir laipni, bet nemanāmi. Mazam bērnam tiek pievērsta uzmanība, piedāvāts krēslīņš (tiesa, ne visur tāds bija), nolikts krēsls somām utt. Tikko pasūtīts ēdiens, tā tiek atņests rēķins un vai nu nolikts zem paliktņa, vai ierullēts mazā glāzītē, un, tikko pasūtīts vēl kas, tā atņests nākamais rēķins. Kad paēsts, visiem atnes saldo: vai

nu sagrieztu arbūzu, vai grieķu vafeli ar augļiem, saldeņjumu un putukrējumu, vai vienkārtī saldeņjumu. Ja maksā ar karti, var izvēlēties, cik procentu dzeramnaudas lai pieskaita: piecus, desmit, 15 vai 20. Ja maksā skaidrā, atstāj, cik vēlies.

SADZĪVO VĒSTURES MANTOJUMS AR MŪSDIENĪGO

Ano Siroso ir pilsēta pilsētā – vīrs Ermoupoles augstu, augstu kalnā šauru, mazu ieliņu mudžeklis, kurā viegli apmaldīties, bet no kurienes pavēras brīnumains skats uz ostu. Tā ir katoļu salīņa ar katoļu baznīcu (salā pārsvarā ir pareizticīgo dievnamu), senām ēkām, kas pielāgotas dzīvei mūsdienās, kurās tiešām dzīvo cilvēki, – tas nav muzejs. Augšā ir kafējnicā un vietējo darinājumu tirdziņš.

Grieķiem, kā zināms, ir sena un bagātīga vēsture. Vairāk zināmi viņu domātāji, dzejnieki Aristotelis, Sokrāts, Platons, Hipokrāts, Pitagors, Aristofāns, Dēmokrits, Homērs, Sofokls, Menandrs, kuru krūštelī nopērkami ik uz soļa, kuri redzami uz grāmatu vākiem un kalendāros, un, protams, muzeju skulptūrās. Siroso vecā ostā ierīkota moderna mākslas galerija, šoreiz apskatāma izstāde *Primordial future*, kurā vietējie mākslinieki mudina aizdomāties, kas mūs sagaida nākotnē. Atēnās, kur bijām atpakaļceļā un kas,

Esam klāt Tinosas salā.

salīdzinot ar Siroso, ir daudz skaļāka, netīrāka pilsēta, kur ar karstums grūtāk izturams (34 grādi!), tomēr valdzina ar savu vēsturi. Vecākajā Atēnu kvartālā *Plaka* Akropoles pakājē saglabājusies īpatnēja lauku atmosfēra ar brūģētām ielām un suvenīru tirgotavām un tavernām – tur tūristu ka biezs! Ik pa laikam skatām pavēras milzu kolonnas, saglabājusies vārti, mūru atliekas utt. Šur tur notiek restaurācija, bet lielākoties mantojums stāv kā stāvējis. Tas ļauj iztēloties kādreizējo varenību.

Bet jaunais Akropoles muzejs – ēka stīkla un betonā – atklāts pirms desmit gadiem, un tieši tur apskatāmi vēsturiskie atradumi: senas statujas un precīzi dzīvnieku atveidojumi akmeņi. No jaunā, ko paguvām šoreiz apskatīt, pārsteidza pirms pāris gadiem

Daļa no mūsu ceļotāju grupas.

Grieķijā jānogaršo viņu tradicionālie ēdieni.

Arī tāda var būt ēdienkarte – līniju burtnīcā, kas atgādina vecāsmātes receptu kladi.

Leduskafija – kapučīno vai espresso – ir dzēriens numur viens. Arī naktīs, jo temperatūras starpība starp dienu un nakti ir divi trīs grādi.

Ielas malā nopērkamas milzīgas sveces.

Svētoceļnieki un citi interesenti rindā uz iekļūšanu Sv. Jaunavas Marijas baznīcā.

Akropole iedegas naktīgās gaismās.

Atēnu ielās Akropoles pakājē.

Pie visos ceļvežos izslavētajām vērdzīrnava mikonas salā.

NOVADI ZAĻO

Atkritumu apsaimniekošana Latvijā kļūst arvien dārgāka. Tarifu celšanās satrauc iedzīvotājus, par iespējamo konkurences mazināšanos Rīgā un monopola nostiprināšanos nozarē trauksmi ceļ konkurences padome. Kā pēc grūžu izvešana, neskatoties uz centieniem tos šķirot, kļūst arvien nedraudzīgāka mūsu maciņiem?

Retāk izvest nevar

Atkritumu apsaimniekotāja SIA "Clean R" valdes loceklis Guntars Levics skaidro, ka galvenais iemesls, kādēļ sadārdzinās nešķirotu atkritumu apsaimniekošana, ir dabas resursu nodokļa (DRN) pieaugums: "Tā ir Latvijas un Eiropas Savienības politika, kuras mērķis ir veicināt dabas resursu saudzīgu, pārdomātu un ekonomiski efektīvu izmantošanu, ierobežot vides piesārņošanu, nodrošināt tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību, kā arī finansiāli atbalstīt vides aizsardzības pasākumus." 2016. gadā Saeima pieņēma grozījumus likumā, kas paredz, ka

DRN katru gadu pieaugs un līdz 2020. gadam sasniegs 50 eiro par tonnu. "Vēl nesenā pagātnē šī likme bija mazāka par 10 eiro. Tādējādi nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas izmaksas pieaug proporcionāli DRN likmes kāpumam, un tas ir neizbēgams, lai motivētu iedzīvotājus šķirot atkritumus," saka G. Levics. Atkritumu izvešanas jautājums iedzīvotājiem vienmēr ir bijis sāpīgs, un izmaksas, viņuprāt, ir lielas, rēķinot uz cilvēku, zina teikt SIA "Namu serviss APSE" projektu vadītāja Dace Ādolfa. "Taču ir jāsaprot, ka atkritumi rodas tik, cik tie rodas. Taupīšana uz izvešanas biežuma vai konteineru tilpuma rēķina visbiežāk rada tikai nekārtību mājās teritorijā. Ir mājās, kurās esam samazinājuši izvešanas reīzu skaitu, bet tad atkal mainījuši to atpakaļ. Lai kvalitatīvi apsaimniekotu grūžus un uzturētu teritoriju tīru, izpildām maksimālo izvešanas reīzu skaitu. Vidēji tās ir 3-4 reizes nedēļā," viņa pastāsta. Cilvēki pievērsties atkritumu šķirošanai un cenšoties samazināt

DĀRGAIS ŠMUCSPAINIS

grūžu apjomu, par kuru ir jāmaksā. "Dienžēl ne visi godprātīgi šķirot un tādējādi izmaksas arī nesaņem, norāda D. Ādolfa. "Atliek tikai kādam iemest neatbilstoša satura maisiņu šķirojamajā konteinerā, kā tas tiek izvests par pilnu cenu." Šķirotu atkritumu kontei-

nerus izved reizi nedēļā, bet ar to nepietiek. "Tā kā šis ir bezmaksas pasākums, pakalpojumu sniedzēji to biežāk nenodrošina. Ja ceturtdien konteineru izved, piektdien visbiežāk tas jau ir pilns," saka namu servisa pārstāve.

Jāizvērtē ik gadu

Pagājušajā gadā pieņemti un šogad spēkā stājušies Ministru kabineta noteikumi par sadzīves atkritumu masas un tilpuma mērījumiem ne retāk kā reizi ceturksnī. Izsludinot iepirkumu sadzīves atkritumu apsaimnieko-

šanai, obligāti vajadzīgs atkritumu sastāva pārrēķina koeficients, saka VARAM Vides aizsardzības departamenta direktore Rudīte Vesere. Viņa skaidro: "Atkritumu apsaimniekošanas likums" nosaka, ka pašvaldībai katru gadu jāizvērtē apsaimniekošanas maksa un tā jāpārrēķina, ja komponentes mainās, tai skaitā koeficients. Maksai jābūt adekvātai tam, kas reāli tiek izmests." Saskaņā ar šo likumu pašvaldība vai nu organizē publisko iepirkumu, vai izmanto publisko privāto partnerību. "Kāda būs šī sistēma, pašvaldībai jānosaka saistošajos noteikumos. MK noteikumos izvirzītas minimālās prasības, kas jāiekļauj tehniskajās specifikācijās un līgumos," saka ministrijas pārstāve. "Publiskā iepirkuma likums" paredz arī tā saucamo "inhaus" – ja nav adekvāti pieejams pakalpojums, tad pašvaldība var veidot

savu kapitālsabiedrību. Ņemot vērā, ka atkritumu apsaimniekošanas politika attiecas uz visiem pašvaldības iedzīvotājiem, diskusijas par to esot ērta tēma opozīcijas politiķiem, lai kritizētu pozīcijas darbu, domā G. Levics. Viņaprāt, līdzīgas diskusijas veidojas arī par citiem komunālajiem pakalpojumiem. SIA "Clean R" valdes loceklis uzskata, ka konkurence atkritumu apsaimniekošanas nozarē pastāv. "Jāuzsver, ka šajā nozarē konkurence tiek realizēta iepirkuma brīdī – iesniedzot savus piedāvājumus, apsaimniekotāji cīnās par tiesībām sniegt pakalpojumu uz noteiktu laiku. Lai uzvarētu kādas pašvaldības organizētājam jāiekļauj tehniskajās specifikācijās un līgumos," saka ministrijas pārstāve. "Publiskā iepirkuma likums" paredz arī tā saucamo "inhaus" – ja nav adekvāti pieejams pakalpojums, tad pašvaldība var veidot

SKAITĻI

- 430 – apmēram tik kg atkritumu gadā saražo viens Latvijas iedzīvotājs.
- 7 – tik daudz reīzu var pārstrādāt sašķirotu papīru; stiklu un metālu var pārstrādāt bezgalīgi.
- 47 – tik procentu no Eiropā saražotajiem atkritumiem tiek pārstrādāti vai kompostēti.
- 19 – tik tūkstošu tērauda konservu kārbu nepieciešamas, lai izgatavotu detaļas jaunai automašīnai.
- 22 – tik tonnu ēdiena pasaulē ik gadu tiek izmests.
- 20 – tik alumīnija bundziņu jāpārstrādā, lai iegūtu enerģiju, kas nepieciešama vienas jaunas bundziņas izgatavošanai.
- 15 – tik daudz koku var saglabāt, pārstrādājot vienu tonnu papīra.
- 30 – tik dienu nepieciešams, lai viena atkritumu pārstrādei nodota stikla pudele pārtaiptu jaunā un atkal pilna atgrieztos veikalā plauktā.
- 5 – tik gadu paises, kamēr dabā pilnībā sadalīsies viena tetrapaka.
- 4 – tik nolietotu riepu gadā ikvienu persona var bez maksas nodot šķirotu atkritumu savākšanas punktos.

Avots: bezatkritumiem.lv, "Eurostat", diena.lv, asagroup.it un videsserviss.lv, liepajasras.lv

Kartons pret nezālēm

Ilga Ķuze pie dobes, kurā pamišus ar nopļautu zāli klāj kartona kārtas. Pavasarī būs tīra augsne.

Saldienieku ILGAS un EGILA ĶUŽU četru bērnu ģimene "zero waste" principus pārmantojusi no vecākiem. Un arī ievērot iniciatīvas "Tīri. Labi. Pilsēta bez atkritumiem" ierosinājumus ģimenei nav grūti.

1. princips. Šķirot atkritumus un aicini to darīt apkārtējos! "Kopš sevi atceros, mūsu mājās vienmēr šķiroti atkritumi – papīri atsevišķi, novalkātās drēbes

atsevišķi. Tolaik pret tiem varēja saņemt talonus reti nopērkamu mantu iegādei. Bija pašsaprotami, nodot pudeles stikla taras pieņemšanas punktos; plastmasas maisiņi bija deficīts, tos saudzēja, mazgāja un atkārtoti ņēma līdzi uz veikalu, jo tur bieži vien nebija, kur iepakot preces," atceras Ilga. "Skolā organizēja makulatūras vākšanu. Tika daudz runāts, kāda tai nozīme. Ļoti spilgti atceros stāstījumu par to, cik koku jānocērt, lai saražotu

konkrētu mantu. Tā bilde – zāļi koki vienā pusē, papīra kaudze otrā – mani spēcīgi iespaidoja, varbūt tās dēļ esmu ieradusi domāt, ko patērēju un kas aiz manis paliek vidē." Tā kā Ķužiem ir māja ar kamīnu, papīra šķirošana notiek vēl smalkāk: avīzes un tualetes papīra rullīšus sadedzina, pārējais nonāk makulatūrā – vai nu bērni nogādā skolā kādai akcijai, vai nes uz papīriem paredzētu konteineru.

"Meita mājās lietišķās mākslas vidusskolā un daudz izmanto biezu kartonu. Uz modeļiem viņas vārds, negribas tāds nodot makulatūrā. Pamazām sākam veidot perma-kultūras dobes – liekam kartonu uz augsnes un taisām "pīrāgus". Kartons lēnām sadalīsies, aizturēs arī nezāles, un augsne būs vieglāk kopjama," par interesantu kartona izmantošanas veidu pastāsta Ilga.

2. princips. Jaunas lietas iegādājies tikai tad, kad tās tiešām nepieciešamas, salabo to, kas salūzis! "Vecākie bērni ir ar mazu gadu starpību, viņi drēbes pārmantoja un nonēsāja, nekas daudz pāri nepalika. Tagad, kad izauguši, ir citādāk. Vairs nevalkātas, bet vēl labas drēbes vai nu atdodam paziņām, vai nododam labdarībai. Tomēr domājam par to, lai apģērbs tiktu pirktis pēc iespējas retāk. Vecākie bērni to izvēlas paši. Ja apģērbs ir par platu vai par šauru, es pāršūju. Labprāt tiek valkāti arī mani adījumi. Drēbes, ko pārtaisī vairs neatmaksājas, pirms izmešanas vēl noder remontdarbiem un garžā, un tās tiek sadedzinātas vai izmestas tikai tad, kad nūdien vairs nekur nav liekamas. Veco gultasveļu, dvieļus, izdūļus segas atdodam dzīvnieku patversmē," padalās Ilga. Sadzīves tehniku ģimene maina tikai tad, kad meistars pēc kārtējā

remonta atzīst, ka tā vairs nav labojama. Vienīgi veļasmašīnu nomainījuši pret lielāku, bet veco atdavinājuši. "Nesen pamanījām, ka veikalā "Maxima XX" ir urna ne tikai nolietotām baterijām, bet arī sīkām elektroprecēm – fēniem, tosteriem, gludekļiem utt. Ļoti noderīgi!"

3. princips. Dod priekšroku bezpakojuma produktiem! "Uz veikalu eju ar savu auduma maisiņu. Šobrīd, kad par plastmasas maisiņiem jāmaksā, arī pārdevējas neliek tajos jebkuru preci, kas nonākusi pie kases aparāta. Dienžēl neredzu risinājumu plastmasas kārbu aizstāšanai, pērkot sveramus produktus. Jo tiešām tādā gadījumā piercejam pašam jāuzņemas atbildība par nopirkto kvalitāti. Kamēr jaunākais bērns vēl maza, cenšos iepirkties ātri un iespējami mazāk staigāt pa veikaliem, tādēļ man var šķiroti reti kad ir arī tīrums, kur var iesvērt krējumu līdzi paņemt burciņā," atzīst I. Ķuze.

4. princips. Pārdomāti iegādājies pārtiku, pareizi uzglabā to un gatavo maltītes tā, lai ēdienu nevajadzētu izmest! Kuplā ģimenē par ārā metamu pārtiku nevajadzētu žēloties! Tomēr, ja kaut kas paliek pāri, Ilga ēdienu sasalda, un pēc laika tas gardu muti tiek apēsts.

NEPIECIEŠAMA VISU PUŠU SADARBĪBA

EKSPERTS

EDMUNDS CEPURĪTS,

viens no biedrības "Zero Waste Latvija" dibinātājiem Ar to, ka katrs savās mājās rūpējas par savas ekoloģiskās pēdas samazināšanu, vien ir par maz. Atbildīgi domājošiem cilvēkiem jāvienojas kopīgās prasībās, piemēram, novērst nepārstrādājamo iepakojumu ražošanu vai nepieļaut tik daudz izņēmumu vides aizsardzības likumos, ka tie zaudē jēgu. Piemēram, saistībā ar plastmasas maisiņu aizliegumu lielveikalos ir tik daudz ar higiēnas prasībām aizbildinātu izņēmumu, ka no gari izdiskutētā un beidzot pieņemtā normatīvā akta nav nekāda praktiska labuma. Šovasar atkritumos, kas savākti jūras krastā, plastmasas maisiņu īpatsvars ir vēl lielāks nekā pērn. Tāpat kopumā šī piesārņojuma apjoms nav samazinājies, lai gan daļa pircēju no maisiņiem atsakās un viņu mājās to ir mazāk. Vēl viens sabiedrībai kopīgi risināms jautājums ir iepakojuma ražošanas mārketinga vajadzībām, kad prece tiek krāšņi, kārtu kārtām iesaiņota nereti nepārstrādājamā vai pārlietu dārgi un sarežģīti pārstrādājamā materiālā tikai tādēļ, lai cilvēki to vairāk pirktu. Dienžēl Latvijā nav normatīvās bāzes, kas regulētu ražotāju izvēli, vienīgais ir dabas resursu nodoklis, kurā šādas nišas nav iestrādātas, turklāt daļa šādu iepakojumu ražotāju vai pasūtītāju pat izmanto šī nodokļa atlaides. Savā ikdienas darbā izjūtam, ka Latvijā ļoti daudzi cilvēki ir norūpējušies par vidi, labprāt ievieš "zero waste" principus ikdienā, daļās savā pieredzē un pārņem to no citiem. Esam uzsākuši sadarbību arī ar uzņēmējiem, kuriem rūp ilgtspējīga attīstība, jo bez vides saudzēšanas tā nav iespējama. Taču jūtam uzlabojumu atkritumu apjoma samazināšanā iespējams panākt, sadarbojoties gan patērētājiem, gan ražotājiem, gan valstij.

Katrai lietai ir sava vieta

"Neesam ideālākais piemērs, paši vēl mācāmies saprast, ko un kā darīt," par atkritumu šķirošanu savās mājās smaidot saka Lāsma Baštika. Viens no iemesliem, kāpēc Baštiku ģimene sākusī to darīt, bijusi vēlme ietaupīt. Un, redzot, ka ietaupījums patiešām ir, pie vienas atkritumu urnas, kurā samest visu, viņi noteikti neatgriezītos. "Tā arī dabai esam draudzīgāki," pievienojas tētis Kārlis.

Atkritumiem ierīkotās miskastes pagaidām ir dažādas, gan to veids, gan lielums, jo iztikusi ar to, kas mājās atrasts. "Vēlāk tiks iegādāti jauni, vienojoši konteineri. Esmu jau noskatījusi variantus, kas man patīk," stāsta Lāsma. Uz jauno dzīvesvietu Baštiku ģimene pārcēlusies salīdzinoši nesen, tāpēc arī iekārtošanās vēl neesot galā. "Domāju, ka šī nebūs vieta, kur mums stāvēs atkritumu konteineri. Visu laiku domāju, ko mainīt," saka Lāsma, skaidrojot, ka gribas, lai ir ērti un parocīgi, darbojoties virtuvē. "Šobrīd esmu tos sastūmus visus kopā, bet ikdienā tie stāv katrs savā stūrī," atklāj sieviete. Viņa pieļauj, ka viens no iemesliem, kāpēc cilvēki izvēlas nešķirot atkritumus, ir tas, ka tiem paredzētās urnas aizņem daudz vietas. "Tas stūrītis tomēr ir vajadzīgs, bet vietas virtuvē ir tik, cik ir."

Uzsākot šķirot, sadzīves atkritumu konteineru (240 litri) izvešanas biežums Baštiku ģimenei samazinājies. "Dzirdo no cilvēkiem, ka viņiem grūžus izved tikai reizi mēnesī. Mums šobrīd – divreiz. Ir bišķiņ izaiņānājuma gars. Domājam, ko vēl mēs varētu darīt," teic Kārlis. Viņš priecājas, ka sašķirotos atkritumus izved bez maksas. "Tā noteikti ir vēl papildu motivācija kaut ko darīt. Citās valstīs par šo pakalpojumu ir jāmaksā." Sekot līdzi tam, cik nedēļā vai mēnesī cilvēks saražo atkritumus, noteikti esot vieglāk, dzīvojot privātmājā vai mājā, kur ir tikai dažas ģimenes un katrai savs konteiners. "Tādā lielā daudzdzīvokļu namā, dzīvojot kopā ar citiem, tu nemaz nejutī, cik daudz saražo, un nevari saprast, ko būtu iespējams mainīt. Šī individuālizētā pieeja tomēr palīdz."

L. Baštika atminas, ka sākotnēji bijis grūti aptvert, ko un kā šķirot. Esot tomēr nišas, kas jāzina. Piemēram, ka kartona oļu kastītes pēc šķirotājiem atkritumiem likt nevar, jo tās jau ir izgatavotas no pārstrādāta materiāla. Tāpat arī sulas pakas jāņem pie sadzīves atkritumiem, jo tās nevar pārstrādāt iekšējās folijas dēļ. Sieviete uzteic atkri-

"Ir forši, ka arī visi trīs bērni mājās. Mūsu rīcība rosina viņos rūpes par savu apkārtni," uz atkritumu šķirošanas plusiem norāda Lāsma Baštika.

UZZIŅAI

- Depozīta sistēma fakts**
- Depozīta sistēmas darbību Latvijā paredzēts sākt 2023. gadā.
 - Tajā tiks iekļauts šādu dzērienu iepakojums: karbonizēti un nekarbonizēti bezalkoholiskie dzērieni (minerālūdens, dzeramais ūdens, limonāde, enerģijas dzērieni, ledus tēja u.c.); alus; sidrs, alkoholiskie kokteiļi. Nav paredzēts iekļaut stipro alkoholisko dzērienu pudeles, jo to formas ir pārāk dažādas.
 - Iepakojuma veidi, kas tiks iekļauti depozīta sistēmā: stikla pudeles ar tilpumu no 0,1 līdz 3 litriem; plastmasas (PET) pudeles ar tilpumu no 0,33 līdz 3 litriem; metāla pudeles ar tilpumu no 0,2 litriem līdz 1 litram.
 - Cenu zīmē pie precis depozīta iepakojumā būs norādīta gan precis cena, gan atsevišķi – depozīta maksa.
 - Iepakojumu nododot, patērētājs saņems vai nu depozīta maksu, vai arī čeku ar norādīto summu. To varēs izmantot par maksāšanas līdzekli, iepērkoties tirdzniecības vietās, kurās pārdod dzērienus depozīta iepakojumā. Patlaban plānots, ka par vienu iepakojumu pircējam varētu atmaksāt 10 centus.
 - Pēc aptuvenām aplēsēm, Latvijā ik gadu tirgū nonāk ap 3,5 milj. PET pudeļu, skārdpuru un stikla iepakojumu.
 - Plastmasa ir aptuveni 70% no Baltijas jūras piesārņojuma, lielākā daļa – dzērienu pudeles un to vāciņi.
 - Igaunijā depozīta sistēmu ieviesa 2005. gadā. Ja 2003. gadā 80% ceļmalu piedzarojuma veidoja dzērienu iepakojums, tad 2007. gadā tas jau bija mazāk par 10%.
 - Lietuvā depozīta sistēma darbojas kopš 2016. gada.
 - Vislielākās diskusijas ir par depozīta sistēmas efektivitāti – par cik lielu daļu palielināsies savāktā dzērienu iepakojuma īpatsvars – un attiecīgi arī par sistēmas izmaksu atbilstību sasniedzamajam mērķim.

tumu apsaimniekošanas uzņēmumu darbinieku pozitīvo attieksmi: "Zvanīju, kad man bija kaut kas neskaids. Un vienmēr tur bija atsaucīgas meitenes, kas atbildēja uz maniem jautājumiem." Viņa piebilst, ka arī tas veicinājis uzsākto šķirošanu nepārtraukt. Lāsma un Kārlis novērojuši, ka atkritumu šķirošana virtuvē palīdzot arī viņu trīs atvasēm ieviest kārtību savās mantās. "Mācām, ka katrai

lietai ir sava vieta. Mašīnas liekam vienā kastē, lego – otrā un tā tālāk. Viss nav jāsamet kopā. Tā pašiem ir ērtāk, un zini, ko kur meklēt," pieredzē dalās māmiņa.

Materiāls tapis ar Latvijas Vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu.

SARUNA AR JUBILĀRI

Latvieši būs vienmēr

Novadniece Aija Kaminska dzimšanas dienu parasti pavada pašu tuvāko cilvēku lokā. Bet šī fotogrāfija tapusi Ivdandē pie ozola, un to vēl savulaik bildējis Kurzemnieka fotogrāfs Aivars Vētrājs.

„Rudens man ir vismīļākais gadalaiks – tas dod mieru,” saka 18. septembra gaviļniece, folkloriste un skolotāja Aija Kaminska, kurai šogad aprit 78. Pēdējos gados viņa ir ventspilniece, bet par vislabāko laiku Aija sauc to, kas pavadīts Rudbāržu pagastā.

„MĒS AR TO DZĪVOJĀM”

A.Kaminska stāsta: „Mana pirmā darbavieta bija Latgalē, pēc tam Zirās un tad Rudbāržos. Rudbāržu skolā 26 gadus mācīju mūziku un strādāju līdz 2001. gadam. Tie ir mani vislabākie gadi – tur bija vislabākais darbs, vide, skolēni, citi cilvēki. Vide bija ļoti latviska, tur varēja atvērties, izpausties un darboties jebkurš. Mēs visi bijām kopā, un to jūtu līdz pat šai dienai. Tieši tur atklāju, ka esmu īsta latvietē.”

80. gadu beigās Ilga Reizniece aicināja dziedāšanas skolotājus uz nometni. Tā sākās patika pret folkloru, un tas bija Atmosdas laiks. Toreiz jau nebija tādu materiālu kā tagad – Ilga dziedāja, un mēs atkārtojām. Jutu, ka folklorā ir mana.

Rudbāržos tā nebija vienkārša uzstāšanās – mēs ar to dzīvojām. Arī cilvēki pavilkās līdzī. Man bija divas folkloras kopas. Atceros, ka Jāņos divās mājās brūvēja alu un mums lūdza, lai apvelkam apkārt blūķi. Grūti izstāstīt, kā tas bija, jo mēs dzīvojām tajā visā iekšā.”

A.Kaminska saka paldies arī Kurzemniekam, kas folkloras dzīvi Rudbāržos atspoguļoja. „Mans gars ir tur, es priecājos, ka folkloras kopa ir dzīva. Paldies par to!”

TAS VAIRS NEBIJA TĀ

„Kad atnācu uz Ventspili, sāku strādāt Herberta Dorbes muzejā *Senču putekļi*. Sētā rīkojām gadskārtu pasākumus. Man pienāca klāt vēl sešas septiņas sievas, un nosaucām sevi par neatkarīgo folkloras kopu. Gājām uzstāties par velti. Iedziedājām Pārventas bibliotēku, Amatu mājā spēru svētkus, kultūras centra meiteņu vienmēr mūs aicināja. Kad nāca Jāņi vai citi svētki, tad pat divi trīs koncerti bija.

2009. gadā beidzu strādāt un sapratu, ka visu šo laiku esmu strādājusi ar tādu paštrinājumu,

kāds tas bija Rudbāržos. Tikai tad sapratu, ka te ir Ventspils. Te ir jūra un skarbums, katrs cilvēks turas par sevi. Katrā vietā ir citādi. Šeit bija latviskajā vidē, bet tas vairs nebija tas, kas Rudbāržos.”

MIERĀ UN AR SAVĒJIEM

„2017. gadā aizgāja mana māmiņa un dzīve mainījās,” A.Kaminska stāsta, ka tagad dzīvo mierīgi. Viņa uzaugusi pie Usmas ezera, tāpēc peldēšana vienmēr bijusi tuva.

„Rudens man mīļš kopš jaunības dienām. Varbūt tāpēc, ka darba dzīve bijusi ar milzīgu spriedzi un slodzi, tas dod mieru. Kad biju skolotāja, domāju, ka esmu ļoti stingra. Bet man bija labas attiecības ar bērniem; ja biju kādu apvainojusi, varēju arī atvainoties. Esmu pārsteigta, ka mani bērni vēl aizvien taisa salidojumus. Arī dzimšanas dienā piezvana. Bet es svinu ģimenes lokā, un ar divām folkloras draudzenēm mēs aizejam uz krogu paēst pusdienas.”

LATVIJAS PATRIOTI

A.Kaminskas meita Laila

dzīvo Nīderlandē. „Man ir divas mazmeitas un mazdēls. Inga strādā Anglijā, un viņai ir trīs bērni, tāpēc esmu arī trīskārtēja vecvecmāmiņa. Otra mazmeita Ieva pēc mana parauga pabeidza Ventspils mūzikas vidusskolu, pēc tam izstudēja mūziku Birminghamā un tagad studē Sietlā, Amerikā. Es esmu kopā ar mazdēlu Mārtiņu, kurš dienē bruņotajos spēkos. Mēs abi esam Latvijas patrioti.

Mana Latvija – dzimtene Usma ar māju ezera krastā, Latgale, Zirās. Latvija man mīļa. Es nevarētu būt citur. Vasarā man patīk staigāt ar plīkām pēdām; ja arī dzīvoju pilnsētā, tad kaut vai sētā pastāigāju. Man pietrūkst Rudbāržu meža, pa kuru bieži staigāju. Tā ir mana Latvija, un tā nekad nav bijusi citādāka. Latvieši būs vienmēr. Būtu daudz, ko teikt, bet nevēlos neko kritizēt. Mums visapkārt notiek tik daudz kas pozitīvs, bet ziņās rāda to negatīvo. Man nepatīk, ka labā ziņa ir sliktā.”

Lāsma Reimane, Aijas Kaminskas arhīva foto

PADOMS MĀJAI

Lai veļasmašīna kalpo ilgāk

Iegādājoties veļasmašīnu, vēlamies, lai tā kalpo vairākus gadus. Ko darīt, lai tā darbotos ilgi un labi?

■ Atstāt vaļā

Lai iekšpusē pasargātu no pelējuma, ieteicams pēc mazgāšanas atstāt vaļā gan durvis, gan mazgāšanas līdzekļa atvilktni. Veļasmašīnās ar priekšējo ielādi pēc katras reizes vajadzētu ar salveti vai lupatiņu izslaucīt ūdeni, kas sakrājies durvju gumijas blīvē. Tas palīdzēs iekšpusei ātrāk izžūt un neuzkrāt lieku mitrumu.

■ Ievērot daudzumu

Katrai mašīnai norādīts, cik kilogramu veļas drīkst mazgāt vienā reizē. Pārpildīta ierīce veļu neizmazgās labi, mehānisms būs pārslogots, un tas var radīt bojājumus. Savukārt, mazgājot pārāk maz drēbju, nelietderīgi tiks tērēti ūdens un elektrība.

■ Jātīra filtri

Speciālos filtros ar laiku uzkrājas atliekas un netīrumi. Lai ierīce darbotos ilgāk, tie regulāri jāiztīra.

■ Remontu neatlikt

Ja veļasmašīna nedarbojas, jāsaazinās ar meistarū. Pat tad, ja tehnika turpina savu funkciju pildīt, remontu nevajadzētu atlikt, lai vēlāk tas neizmaksā vairāk.

■ Arī pati jāmazgā

Veļasmašīnas cilindri ar laiku izveidojas kaļķa un veļas pulvera atlieku nosēdumi, uzkrājas apģērba diegi un pūkas. Cilindrs regulāri jātīra. Arī mazgāšanas līdzekļa atvilktnēs paliekas ar mitru lupatiņu jāizslauka.

(Pēc Samsung ieteikumiem)

IZ DZĪVES

Vīrs bez auss un tāpurs

Pie ārsta ierodas visdažādākie cilvēki, un ceļā no viņa kabineta uz mājām var atgāties jebkas. Lūk, kas ar mani kādā vizītē pie ārsta notika dienā, kad bija jānoņem ģipsis no lauztās rokas.

„Man bija astoņi gadi. Salauzu roku, tā bija ģipsī. Ar mammu devāmies pie traumatologa uz slimnīcu apskatīt, kā kauls dzīst. Sēdējām rindā, gaidījām, kad mūs izsauks. Ļoti reti (vairāki piekritīs), aizejot pie jebkura ārsta, uzreiz tiks kabinētā. Gaidīšanu interesantu padara tas, ka gaitēnos var sastapt dažādus cilvēkus. Tādu sastapu arī es.

Ar mammu sēdējām un gaidījām, līdz atnāca kāds vīrs bez auss. Kā bērns, kuru viss intere-

sē, skatījies virsū diezgan uzkrītoši. Ko tādu taču nevar redzēt katru dienu! Tagad priecājos, ka vīrietis, likās, pat nemanīja, ka viņu vēroju. Pienāca kārtā, tika izsaukts mans vārds, ar mammu piecēlāmies, pēdējo reizi nopētīju vienausaino vīru un gājām rādīt roku. Iepriekš mammai bija teikts, ka mana roka būs sadzījusī un nākamreiz ģipsi varēs noņemt. Priecājāmies! Vizītē uztaišījām pēdējo rentgenu. Apskatot to, dakteris lūkojās uz mammu un brīnījās: „Mammīt, ko jūs! Rokai jādzīst vēl vismaz nedēļu!” Mēs apjukām, bet nu ārstam jāklauša – neko darīt. Atvadījāmies un pierakstījāmies uz nākamo reizi.

Ceļā uz slimnīcu nācās uziet pa nelielu kalnu. Nākot lejā,

skatījies, kur eju, lai nepakristu. Pēkšņi palēcos, kliežot: „Fui, kāds tāpurs!” Viss skaidrs – pārteicos, bet mamma apstājās, pagāja dažus soļus atpakaļ un paskatījās uz spalvaino tārpū. Es pārbijusies, jo kukaiņi man šausmīgi nepatīk, gaidīju mammu, lai ātrāk tiktu prom. Bet ko viņa? Sāka smieties. Vēl tagad lieliski atceros: mamma kalnā galā stāvē saliekusies, asaras acīs un smaids pa visu seju. Debesīs nav neviena mākonīša, un mums nekur nav jāsteidzas. Nav nekā, kas mirkli sabojātu. No viņas smiešanās sāku smieties arī es, un tā abas pa kalnu nonācām sarkaniem vaigiem ar milzīgiem smaidiem.”

Rūta Mediņa

(Jauno žurnālistu skola)

DĀRZA DARBI

No 21. līdz 27. septembrim

Ārija Rudlapa, agronome

21. septembris. Sakņu diena. Apstrādā zemi. Ar kompostu mēslo zemes, avenes, krūmogulājus, augļu kokus, ziemcietes. Novāc kartupeļus, vasaras ķiplokus, burkānus, bietes un citus sakņaugus. Šķiro un liek ražu glabātavās.

22. septembris. Nelabvēlīgā diena. Apstrādā zemi nezāļainos laukos. Novāc krūmus.

23. septembris. Ziedu diena. Vāc materiālus floristikas darbiem. Stāda narcises un citas pavasara sīpolpuķes, peonijas un ziemcietes. Nes telpās istabas augus un tās puķes, ko paredzēts pārziemināt, pelargonijas, fuksijas u.c. Norok gladiolu sīpolus un dālijas.

24., 25. septembris. Lapu dienas. Ja rudens sauss, laista augus,

arī dekoratīvos skujuņus un rododendrus. Novāc kāpostus un puravus. Sēj zaļmēslojumam rudzus.

26., 27. septembris. Augļu dienas. Novāc ogas, augļus, ķirbjus, ja tie vēl atrodas uz lauka. Labākos noliek glabātavās, bet pārējos pārstrādā ievārījumos, sulās, kompotos utt. Stāda augļu kokus un ogulājus. Sēj ziemājus.

REKLĀMA

TIRGOJAM KATRU DIENU dažādu vecumu dējējvistas.

Lietuva, Mažeikū raj.,
Urvikiai, Laižuvas iela 17.
Tel. +370 68750948.

23. septembrī 10.00–13.00 Kuldīgā, Mārtiņzālē,

DONORU DIENA.

Līdzī jāņem pase, donora apliecība, bankas konta nr.

Visi laipni aicināti!

PĀRDOD

Pārdod 10 ha lauks. **ZEMI** – 5 ha x 2, Saldus nov. Kursišu pagastā pie Saldus-Ezeres ceļa; 1 gab. ainaviski skaistā vietā, kur iespējama privātmājas celtniecība. Tālr. 29262053.

VOLVO 460, 1996. Tālr. 28263706.

OPEL ASTRA, hečbeks, 2010, 1,6, benzīns, otrs saimnieks, nobraukums – 1435000. Tālr. 29870583.

No Vācijas – **VW FOX (Polo)**, 1,4, D, 2008, jauna TA. Tālr. 26318731.

Pārdod Latvijā ražotus **PVC, KOKA, ALUMĪNIJA LOGUS** un **DURVIS** no sertificētiem materiāliem par, iespējams, labāko cenu Latvijā. Adrese: Kuldīga, Graudu iela 10. Tālr. 20122458.

PVC x 3 **LOGUS**, 2 gab., 1,25 x 1,95. Lēti. Tālr. 26432922.

Vecos **MĀLA DAKSTIŅUS** aptuveni 300 m², labā stāvoklī. Tālr. 28837240.

Lielus **LAURU** kokus. Tālr. 28489842.

KVIEŠUS, graudus. Tālr. 29560864.

Nestandarta **BURKĀNUS** (min. daudzums 200 kg, cena 0,12 EUR/kg) un nestandarta **KARTUPEĻUS** (min. daudzums 500 kg, cena 0,07 EUR/kg) ar piegādi. Tālr. 28826958.

Apsēklotu **TELI**, atnesīsies janvārī. Tālr. 28725153.

Pārdod **JAUNAITIŅAS** un jēra gaļu. Tālr. 26373810.

SIA Vēvers pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 135 eiro. Tālr. 26651831.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**, rakstām kvītis. Tālr. 29428876.

Ozola atgriezumam **MALKU** Kravā 2 m³. Piegāde Kuldīgā. Tālr. 63322142.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 26104984.

TRAKTORUS. Tālr. 25203776.

Vecus **MOTOCIKLUS**, mopēdus un motorollerus, kā arī to rezerves daļas. Tālr. 20334005.

GARĀŽU. Tālr. 28728202.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsma visā Kurzemē. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Baltalkšņu **CIRSMAS**. Tālr. 27811870.

Oša, bērza **ZĀGBALĶUS** krautuvē. Tālr. 29428876.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJĻOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Kautuve SIA *Lāses AM* Kurzemē, Vidzemē un Zemgalē pērk kautsvarā piena un gaļas šķirnes **LIELLOPUS, JAUNĻOPUS** un **TEĻUS** par tirgus cenām. Ir piemaksas gaļas liellopiem. Labas cenas jaunlopiem. Visiem piemaksas par daudzumu, sākot no 5 gab. Samaksa 7 dienu laikā. Transports bez maksas. Tālr. 29353243.

SIA *Kurzemes Gaļsaime* – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

GAILENES, BRŪKLENES, ĀBOLUS sulai: Kuldīgā, Planīcas ielā 7a, tālr. 24949355; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 24845242; Aizputē, Sakas ielā 9, tālr. 25366612; transports pie klienta, tālr. 26284210. Dodam maisus āboliem.

ĀBOLUS sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tālr. 26567540.

Iepērkam **ĀBOLUS** sulai, visas šķirnes, arī kritušos, braucam pakāļ. Tālr. 20133934.

Iepērk visu šķirņu **ĀBOLUS**. Piebraucam pie klientiem. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26190400.

Kvalitatīvus, rokām lasītus, garšīgus **ĀBOLUS**. Tālr. 28826958.

ĀBOLUS, laba cena. Tālr. 22023854.

Iepērk **ĀBOLUS** Štakeldangā. Nodrošinām transportu. Tālr. 28165191.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāļ. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

PATEICĪBA

Paldies acu ārstam Brencēnam un māsiņai, ģimenes ārstei Kļaugai, māsiņai Solvitai. Īpaša pateicība ārstam Pūpolam par sniegto palīdzību. Paldies neatliekamās palīdzības māsiņai Ligitai un šoferītim. Visiem sirsnīgs paldies!

Olga

DAŽĀDI

AUTO ELEKTROSISTĒMU diagnostika un remonts; **AUTO SIGNALIZĀCIJAS**. Tālr. 26669624, merano.lv.

JURISTS Sergejs Demčenko, Liepājas iela 29-1, Kuldīga, tālr. 29293749 – juridiskā palīdzība civillietās un administratīvo tiesību jautājumos.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Uzņēmums veic **CELTNIECĪBAS** darbus. Tālr. 27829190.

MAINĀM JUMTU segumus, ēku siltnāšana, remontdarbi, jaunu ēku būvniecība, piegādājam materiālus, būvgružu savākšana. Tālr. 22489517.

Iestrādājam **EKOVAITI**, aizpildām gaisa spraugas. Tālr. 27829190.

SILTINĀM ēku ārējas gaisa spraugas, bēniņus. Ar ekovati un putām. Tālr. 28445867.

Paaugstiniet savu **NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA** vērtību! Ja jums pieder zeme, kas ir aizaugusi ar krūmiem vai mežu, frēzējam ar pielīdzināšanu nelielās, kā arī lielās platībās. Tālr. 26776151.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīra **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Moderna **SULU SPIEŠANA** un pasterizācija Kuldīgā. Pildīšana maisos ar krāniem 5 l – 2,60 eiro, 3 l – 2,00 eiro. Graudu ielā 5, tālr. 28466573.

SPIEŽ SULU. Tālr. 29653166.

Kopš 20. augusta Talsos, 1. Maija ielā 38, SIA *Ice Berry* piedāvā ābolu un citu augļu **SULAS SPIEŠANAS** pakalpojumu. Tālr. 29322304, www.iceberry.lv.

IZIRĒ

Divistabu **DZĪVOKLI** Raņķos, uz ilgu laiku. Tālr. 29276046.

MAINA

Jaunu **STROPU** pret **MEDU**. Tālr. 27549492.

Divistabu **DZĪVOKLI** ar piemaksu pret remontējamu **MĀJU** Kuldīgā. Tālr. 25566770.

LĪDZJŪTĪBAS

*Ar bērniem, mazbērniem
Un padarītiem darbiem
Tu paliec šai saulē un mūžībā.*

/E.Vēveris./

Mūsu līdzjūtība Uldim, tēvu mūžībā pavadot.

Zanda, Jānis, Elita, Aivars, Mārīte

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dzīji, dzīji daudzām sirdis sāp.*

/O.Skuja./

Izsakām līdzjūtību Uldim un māmiņai, tēti un vīru mūžības ceļā pavadot.

PR Kuldīgas nodaļa

*Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt.*

/M.Zviedre./

Izsakām līdzjūtību NIKOLAJA JUMIĶA tuviniekiem.

Mednieku kolektīva *Ezeri* biedri

*Jēzus saka: Es esmu augšāmcelšanās
un dzīvība, kas Man tic, nemirs
nemūžam.*

Izsakām vissirsnīgāko līdzjūtību tuviniekiem, NIKOLAJU JUMIĶI mūžībā pavadot

Usmas Sv. Pētera draudze

*Noriet saule vakarā,
Meža galus zeltīdama;
Nolīkst klusi sirmā galva,
Sauls ceļu aiziedama.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, no NIKOLAJA JUMIĶA atvadoties.

ZS 45. KNB

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt...*

/S.Kaldupe./

Visdziļākā līdzjūtība Uldim Jumiķim, no tēva atvadoties.

Senioru padome

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dacei Priedei, brāli mūžības ceļā pavadot.

KKC kolektīvs

*Ja nākas kaut ko ļoti tuvu zaudēt.
Tad nākas gluži cilvēcīgi skumt.*

/O.Vācietis./

Skumju brīdī esam kopā ar Dzintru, no māsas atvadoties.

Helga un Jānis

*Daudz dārga,
Bet ne visu pārklāj smilts...*

/V.Rūja./

Dzintriņ, esam kopā ar tevi, mūsu MIRDZU mūžības ceļā pavadot.

Aina, Ilona, Sandra

*Kas bijis reiz,
Tas nebūs vairs nekad,
Tas pavasars...
Tas brūkleņzieds...
Tas cilvēks...*

/J.Sirmbārdis./

Skumju brīdī jūtam līdzī Dzintrai Mētelei, mūsu mūžībā aizvadot.

Modra, Mārītes, Zentas un Vēsmas ģimenes

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aiņā
Un klusais miers ar saviem spārnīem
sedz...*

/Ā.Eiksne./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību LŪCIJAS VILKS tuviniekiem, mūžības ceļā viņu pavadot.

Pirmās sekcijas kaimiņi

Dzintaru ielā 9

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dzīji, dzīji daudzām sirdis sāp.*

/O.Skuja./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, VALDI SUHINU mūžības ceļā pavadot.

Kolodu, Austeru ģimenes un Aina Sprōģe

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:**
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestīgošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

**VIETĒJAIS
MEŽIZSTRĀDES
UZŅĒMUMS**

**PĒRK
MEŽA ĪPAŠUMUS,
CIRSMAS,
AUGOŠUS KOKUS**

☎ 283 688 38 ☎ 261 299 19

info@lmu.lv www.lmu.lv

INTERESANTI

Kāpēc jaundzimušajiem nav asaru un sviedru?

Tenākot pasaulē, mazulis kliez. Tā ir veselības un spara zīme. Tomēr tas nedaudz atšķiras no vecāka zīdaiņa kliedziena – nav asaru. Saskaroties ar emocijām, piemēram, skumjām, dusmām vai pat laimi, cilvēks raud, skaidro Kalifornijas universitātes bērnu slimnīcā, un šīs emocionālās asaras palīdz atbrīvoties no stresa, pēc izraudšanās rada atvieglojumu. Bērniņš piedzimst ar asaru kanāliem, bet tie vēl nav attīstīti – tie rada tik daudz asaru, lai acis pārklātu un saglabātu mitras, bet nepietiekami, lai veidotu pilienus. Pēc trim četrām nedēļām asaru kanāli ir nobrieduši un var veidot pilienus, ja tas saistīts ar spēcīgām emocijām. Neatkarīgi no tā, cik karsti kļūst, pāris pirmās nedēļas mazulis arī nesvīst, jo sviedru dziedzeri vēl pilnībā nedarbojas. Kad viņš sāk svīst, visaktīvākie dziedzeri atrodas uz pieres, krūtīm un ekstremitātēm.

JOKI

– Kaķīt...
– Jā, zaķīt!
– Mums nekas nesa-nāks. Mēs esam dažādi zvēri...

.....
Sievietēm esot ļoti patīkami dzirdēt no draudzenes frāzi:
– Ārprāts, kā es atkal esmu noresnējusi...

LAIKA ZIŅAS

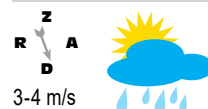
ŠODIEN, 20. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 12 st. 25 min.
Saulē lec 7.04, riet 19.29.

Naktī +7°...+8°

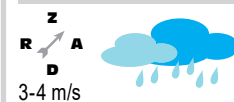
Dienā +11°...+12°

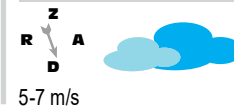
RĪT, 21. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 12 st. 21 min.
Saulē lec 7.06, riet 19.27.

Naktī +10°...+12°

Dienā +13°...+16°

PARĪT, 22. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 12 st. 16 min.
Saulē lec 7.08, riet 19.24.

Naktī +11°...+13°

Dienā +12°...+13°

ELDITA sia

LABAS CENAS UN KVALITĀTE!

PVC LOGI

KOKA LOGI

GARĀŽU VĀRTI HORMANN

METĀLA DURVIS

DURVJU UN LOGU REMONTS

Tālr. : 26179829

Vakara iela 15, Kuldīga

www.eldita.lv

Rudens akcija

◆ PVC logiem un durvīm, jumta logiem, insektu sietiem. Mērīšana. Montāža. Aiļu apdare. Tālr. 27762565.

◆ Izgatavojam siltinātos nerūsējošā tērauda dūmvadus, oderes, čaulas. Notek sistēmas. Jumta segumi. Mērīšana. Montāža. Tālr. 29251154.

SAŅEM NAUDU jau ŠODIEN!

SIA "Silva Nostra" par labāko cenu **nopirks Jūsu meža īpašumu (zemi ar mežu)**

Samaksa un dokumentu noformēšana **VIENAS DIENAS LAIKĀ**

Sadarbojamies ar starpniekiem

22 020 187 siasilvanostra@gmail.com

Viens no lielākajiem mežizstrādes un kokapstrādes uzņēmumiem Latvijā

PATA SALDUS

SNIEDZ MEŽA ĪPAŠNIEKIEM PILNU MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS CIKLU

- SLĒDZ MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS LĪGUMU - BEZ STARPNICĪBAS MAKSĀM UN IETURĒJUMIEM

+ 371 29232782, + 371 63807072, info@patasaldus.lv, www.patasaldus.lv

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Kam par godu šogad tiks rīkoti tradicionālie Svētā Miķeļa svētki Alsungā?

Atbildi līdz 23. septembra 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: selekcionārs Laimonis Zaķis izgudrojis vairāk nekā 200 gladiolu šķirņu.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Valdis Dadzis.

Sarīote
PA ISTAM GARŠĪGI

Dievkalpojums – Dzejas dienu performance

Svētdien, 22. septembrī, 21.00 Aizputes novada Apriķu dievnāmā Liepājas Sv. Trīsvienības baznīcas atjaunošanas fonds aicina uz cikla *Vertikāle V* noslēgumu.

Fonda vadītāja Ilze Vitāle stāsta, ka tas ir Eiropas kultūras mantojuma un Dzejas dienu pasākumu cikls, kas sākas katedrālē Liepājā, turpinājās Alsungā, bet svētdien notiks arī Jaunpilī

un Lestēnē. Atslēgvārds šogad ir *dievkalpojums*, un programma veidota kā vairāku mākslu saplūsmes, meditācija un pārdzīvojums.

Apriķu luterāņu dievnams ir viena no skaistākajām Kurzemes, kā arī Eiropas sakrālās mākslas pērlēm, tādēļ dievkalpojuma tēma izvēlēta kā vienojošs elements tekstam un mūzikai. Dziedājumos un vārdos ietverts

katra skatījums uz garīgo, meklējumi mūzikā un gleznās. Piedalīsies dzejnieki Laura Andersone, Gunita Boka, Inta Kampara, Gundega Rezevska, Gunta Šņipke un Sandra Vensko, māksliniece Agnese Rudzīte, Liepājas luterāņu bīskaps emeritus Pāvils Brūvers (sprediķis un vijoles solo), mūziķes Ieva Tālberga un Diāna Jansone.

Daina Tāfelberga

Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs (Centrs) IZSOLE

(identifikācijas Nr.Izs-VAMOIC/2018-006)

Izsoles objekts: Nacionālo bruņoto spēku kustamā manta – metāllūžņi, nevajadzīgie transportlīdzekļi, izlietotās munīcijas un patronu čaulas –, kas sadalīta šādās daļās:

izsoles 1. daļa – metāllūžņi ar kopējo apjomu 284,56594 tonnas, kas atrodas Ādažu nacionālajā mācību centrā, Kadagā, Ādažu novadā, Vagonu ielā 38, Rīgā, Ventspils ielā 102, Kuldīgā, NBS aviācijas bāzē, Rembates pagastā, Ķeguma novadā un Roņu ielā 9, Liepājā;

izsoles 2. daļa – nevajadzīgie transportlīdzekļi, kas atrodas NBS aviācijas bāzē, Rembates pagastā, Ķeguma novadā, ar apjomu 284 tonnas (149 gab.);

izsoles 3. daļa – izlietotā munīcija un patronu čaulas vai munīcijas atkritumi, kas var saturēt papīru, plastikātu, metāla sajaukumus, smiltis un citus ražošanā izmantotos materiālus, kas sākotnēji nepieciešami, lai nodrošinātu tās darbību un uzglabāšanu, atrodas Vagonu ielā 38, Rīgā, kopējais apjoms 143,79325 tonnas.

Izsoles veids: mutiskā izsole ar augšupējo soli.

Izsoles noteikumus un pieteikuma veidlapu var saņemt Ernestīnes ielā 34, Rīgā, vai PDF datnes formātā, lejuplādējot tos no mājaslapas <http://www.vamoic.gov.lv> vai www.vni.lv vai sazinoties ar kontaktpersonu.

Nosacītā cena:

izsoles 1. daļa – 50 038,07 EUR (bez PVN),
izsoles 2. daļa – 32 944,00 EUR (bez PVN),
izsoles 3. daļa – 245 249,45 EUR (bez PVN).

Izsoles nodrošinājums:

izsoles 1. daļa – 5003,81 EUR,
izsoles 2. daļa – 3294,40 EUR,
izsoles 3. daļa – 24 524,95 EUR.

Izsoles nodrošinājums iemaksājams līdz 29.10.2019. NBS NP reģ. Nr.90001259776, kontā Nr. LV78TREL8100022041000, Valsts kasē (bankas kods: TREL22), maksājuma mērķī norādot – F22010010 leņģemumu EKK, *Izsoles nodrošinājums izsolei Nr.Izs-VAMOIC/2018-006 par izsoles daļu Nr. _____* (attiecīgās izsoles daļas kārtas numuru).

Izsoles solis:

izsoles 1. daļa – 1,00 EUR, izsoles 2. daļa – 1,00 EUR, izsoles 3. daļa – 10,00 EUR.

Preci dabā ir iespējams apskatīt no 2019. gada 15. oktobra līdz 2019. gada 17. oktobrim, nedēļu iepriekš piesakoties pie kontaktpersonas Gītas Breidakas, e-pasts: gita.breidaka@mil.lv, tālr. 25754588.

Preces apskate dabā notiks:

2019. gada 16. oktobrī 11.00 Ventspils ielā 102, Kuldīgā;
2019. gada 16. oktobrī 14.00 Roņu ielā 9, Liepājā;
2019. gada 15. oktobrī 11.00 Ādažu nacionālajā mācību centrā Kadagā;
2019. gada 15. oktobrī 14.00 Vagonu ielā 38, Rīgā;
2019. gada 17. oktobrī 11.00 NBS aviācijas bāzē Rembates pag., Ķeguma novadā.

Pieteikums dalībai izsolē iesniedzams Ernestīnes ielā 34, Rīgā, līdz 29.10.2019. plkst. 17.00.

Izsole notiek 05.11.2019. 10.00 Ernestīnes ielā 34, Rīgā, 203. kab.

Pirkuma cenas samaksas kārtība – 10 darba dienu laikā pēc rēķina izrakstīšanas dienas.

Kontaktpersona – Jeļena Gaidēle, 67300297, e-pasta adrese: jelena.gaidele@vamoic.gov.lv.